

Otrdiena • 2015. gada 26. maijs

CENA abonentiem 0,53EUR
tirdzniecībā 0,65EUR

Daudz dzērājšoferu 13.

Īsziņas

Kāpēc dienā deg laternas?

Vairāki balvenieši ir pārsteigti, kāpēc Balvos dienā deg laternas? Balvu novada pašvaldības speciālists Andris Vrubļevskis paskaidroja, ka šobrīd Balvu pilsētā un atsevišķos pagastos notiek ielu apgaismojuma rekonstrukcijas darbi: "Tiek mainīti esošie gaismekļi pret jauniem - energoefektīvākiem. Rekonstrukciju paredzēts pabeigt šīs nedēļas laikā. Saistībā ar minētajiem darbiem dažviet pilsētā tiek ieslēgts ielu apgaismojums diennakts gaišajā laikā, kas saistīts ar uzstādīto jauno gaismekļu pārbaudi un automatikas noregulēšanu."

Bibliotēka sestdienās nestrādās

Balvu Centrālās bibliotēkas kolektīvs informē, ka no 1.jūnija līdz 1.septembrim bibliotēka sestdienās būs slēgta. Savukārt bērnu abonements sestdienās būs slēgts no 1.jūnija līdz 1.oktobrim.

Nevis īpašumā, bet lietošanā

Precizējam, ka Viļakas novada domes deputātei Ilzei Šaicānei 2012.gada automašīna "Volvo" ir nevis īpašumā, bet lietošanā. Tāpat amatpersonu deklarācijā norādīts, ka parādsaistību slogs ir EUR 2 289,06. Atvainojamies par sagādātajām neērtībām!

Atzīmēs simt piekto jubileju

Nedēļas nogale briezuciemiešiem būs īpaša, jo bijušie un esošie pedagogi un skolēni atzīmēs skolas 105 gadu jubileju. Skolas direktors Aigars Keišs atzīst, ka noskaņojums ir jauks, kaut gan, kā jau mācību gada nogalē pieklājas, jāspēj vēl izdarīt pēdējie darbiņi. "Viss izdosies!" viņš nešaubās.

Aicina pieteikties šovam

Latvijas Neatkarīgā Televīzija līdz 4.jūnijam aicina pieteikties aizrautīgus, enerģiskus un strādīgus cilvēkus jaunajam šovam "Lauku sēta" (anketa portālā skaties.lv). Šogad šova uzvarētājs balvā iegūs ceļojumu uz Brazīliju.

Foto - E.Gabranovs

Orķestra jubileja Balvos. Tautas pūtēju orķestra "Balvi" vadītājs un diriģents Egons Salmanis pirms jubilejas koncerta atzina, ka ir ļoti pateicīgs audzēkņiem, viņu vecākiem, saviem kolēģiem skolotājiem, pašvaldībai par atbalstu un uzticību: "Jūtos vairāk nevis kā diriģents, bet kā skolotājs, kam virsuzdevums ir audzināt un attīstīt bērnus un jauniešus ar mūzikas palīdzību, mērķtiecīgi veidojot draudzīgu kolektīvu, kur ikviens jūtas novērtēts un gaidīts. Ja kāds mazumiņš no tā izdodas, esmu gandarīts." Jāpiebilst, ka jubilejas koncertā spēlēja 80 muzikanti.

Jubilejā dāvā koncertu

Edgars Gabranovs

Sestdien Balvu Kultūras un atpūtas centrā tautas pūtēju orķestris "Balvi" svinēja 60 gadu jubileju. Jāpiebilst, ka rīt apaļa jubileja apritēs arī orķestra vadītājam un diriģentam Egonam Salmanim. Jautāts, kādas ir sajūtas 50.dzimšanas dienas priekšvakarā, E.Salmanis atjokoja, ka gadiem nav ne vainas, "jo darbs ar bērniem skolotājam prasa būt formā, tikai reizēm jūtos kā nodzīts kara zirgs".

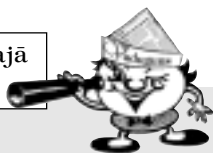
Egons Salmanis atzīst, ka 60 gadi orķestrim ir pieklājīgs vecums: "Prieks, ka joprojām ierindā viens no orķestra dibinātājiem Vitolds Dreimanis un muzikanti, kuri kolektīvu stutējuši ilgu laiku. Diemžēl daudzi kolēģi jau ir aizsaulē. Ko šī jubileja nozīmē bērniem? Ceru, ka viņiem ir šī piederības sajūta, un zinu, ka jubilejas pasākums bija gaidīts, un koncertam gatavojamies ar atbildības sajūtu."

1987.gadā, kad Egons sāka vadīt orķestri, viņš bija gados jaunākais pūtēju orķestra diriģents valstī. Pats viņš smeja, ka *zaļam gurķim* tas patiesi bija gan liels gods, gan atbildība. Taujāts, vai ietu to pašu ceļu, ja laika ratu varētu pagriezt atpakaļ, E.Salmanis atzina, ka savulaik

ļoti patika un padevās trompetes spēlēšana un lielas intereses par diriģēšanu nebija, taču izvēle par labu diriģēšanai izdarīta pēc lūpas traumas orķestrī Padomju armijā.

Mūspuses ļaudis lepojas, turklāt pamatoti, ar Balvu pūtēju orķestra augstajiem panākumiem valstī. "Daudziem, iespējams, rodas iespaids, ka iegūtās vietas konkursos ir vienkārši sasniedzamas, pat pašsaprotamas. Tā nav! Visa pamatā ir milzīgs, regulārs daudzu gadu darbs, ko zina tikai skolotāji un paši jaunie mūziķi. Turklāt mūsu pašmērķis nav iegūt augstākās vietas, bet gan pēc iespējas labāk sagatavot katru priekšnesumu, ko dāvājam klausītājiem vai rādām žūrijas komisijai," uzsver diriģents.

Muzikanti, tostarp E.Salmanis, priecājas, ka pūtēju orķestris Balvos ir novērtēts, pat milēts. "Liels paldies par to - tas stiprina un dod motivāciju darboties turpmāk," saka viņi. Tāpat orķestra vadītājs atklāja, ka patīkami ir uzstāties dzimtajā pilsētā, kaut sirdij tuva esot arī Aglona, kur balvenieši muzicējuši jau 10 gadus pēc kārtas. "Esam spēlējuši daudzās baznīcās, kultūras namos, klubos, lielveikalos, brīvdabas estrādēs, ciemu salidojumos Viļakas pusē, un katrai vietai ir savs spēks un pievilcība," uzskata E.Salmanis.

Nākamajā
Padugunī

● **Onkoloģiskās modrības gads**
Padomi, kā neieļaut slimību

● **Sirmgalvja nelaime**
Avārijā notriec uzticamu palīgu

Pedalās
maratonā.

7. lpp.

Skaistum-
kopšanas
pulciņa
dalībnieces
demonstrē
apgūto.

6. lpp.

Vārds žurnālistam

Sanita Karavoičika

Problēmas visiem vienādas – nācās secināt, atgriežoties no Ikšķiles novada, kurā apskatījām, kā dzīvo un strādā cilvēki no galvaspilsētas 28km attāļajā novadā. Sākotnējā sajūsmā par arvien pieaugošu iedzīvotāju skaitu, dzimstību un rindām uz bērndārzu, kas liecina par attīstību, mazliet noplaka pēc tikšanās ar vienu no uzņēmējiem, kurš veiksmīgi darbojas jau vairākus gadus. Mazliet pārsteidza viņa teiktais, ka Latvijai būtu nepieciešama vēl viena krīze... Varbūt tad cilvēki prastu novērtēt darbu, vispirms iemācītos labi strādāt un tikai tad prasītu atbilstošu samaksu. "Nezin kāpēc pie mums viss ir ačgārnī. Cilvēkiem iedomam gatavu zīvi, nevis makšķeri. Laikam 50 gadi padomju savienībā tomēr atstājuši savas pēdas," teica uzņēmējs, kurš ne reizi vien saskāries ar labu darbinieku problēmu. Sanāk, ka paši savām rokām veidojam pabalstu saņēmēju paaudzi, kas, visticamāk, algotu darbu vairs nestrādās nekad. Un kādēļ gan ne? Mājās trūkst malkas, pagasts atvedis – turklāt vēl saskaldītu, nav ko ēst – Sarkanais krusts iedos pārtikas pakas... Te nedomāju cilvēkus, kuriem palīdzība patiešām nepieciešama (vairumā gadījumu gan viņi to neprasa), bet tos, kuri, būdami spēka pilni, pārtiek no vecāku pabalstiem un uz pasauli pārsvarā lūkojas *raibām* acīm. Viņi dzīvo ar domu – ja kāds šodien kaut ko iedos, būs labi, ja nē – iztiksim tāpat. Un tā dienu no dienas, gadu no gada...

Latvijā

Eirovīzijā triumfē Zviedrija, Latvija paliek sestā.

Sestdienas vakarā Vīnē noslēdzās Eurovīzijas dziesmu konkurss, kurā triumfēja Zviedrijas pārstāvis Manss Zelmērs ar dziesmu "Heroes". Latvijas pārstāve Aminata Savadogo uz skatuves kāpa ar 19. kārtas numuru un konkursa kopvērtējumā ieņēma sesto vietu, aiz sevis ar 80 punktu starpību atstājot Igauniju, kuri palika septītie. Tas ir ceturtais augstākais Latvijas sasniegums Eurovīzijas konkursā.

Tagad arī Latvijā valsts apmaksāta zīdaiņu vakcinācija pret rotavīrusu. No 2015.gada Latvijā uzsākta valsts apmaksāta zīdaiņu vakcinācija pret rotavīrusu. Līdz šim vakcīna tika kompensēta 50% apmērā.

Latvieši sākuši piepelņoties, lasot vingliemežus. Latvijā sākusies vingliemežu masveida vākšana - daudziem to nodošana kļuvusi par labu piepelnišanās veidu. Taču audzētāji ir uztraukti par vingliemežu populācijas saglabāšanu, jo viņiem tagad ir vairošanās laiks. Vingliemežu cenas šogad ir augstas - var dabūt pat 60 centus par kilogramu. Tomēr vingliemežu audzētāji tos pašlaik nepārdod, jo vingliemežiem sācies kāzu laiks.

Kurš būs prezidents? Svētdien oficiāli noslēgusies kandidātu izvirzīšana Valsts prezidenta vēlēšanām, kas notiks 3.jūnijā. Augstajam amatam partijas izvirzījušas četras kandidātas - Egilu Levitu, Sergeju Dolgopolovu, Raimondu Vējoni un Mārtiņu Bondaru. Jāatgādina, ja 3.jūnijā nevienam no četriem kandidātiem neizdosies iegūt 51 deputāta atbalstu, partijām būs jāmeklē jauni kandidāti.

Rēzeknē divi prokurori dzērumā izraisa avāriju un mēģina slēpt notikuma pēdas. 23.aprīļa vakarā Rēzeknes pilsētas prokurora Zurabi Karčava automašīna "Saab" nolidoja no tilta un ar jumtu atsitās pret asfaltu. Pie stūres sēdējais Karčavas kolēģis, arī Rēzeknes prokurors Andris Škutāns, vēsta TV3 raidījumā "Nekā Personīga". Rēzeknes prokurori Škutāns un Karčava nogādāti slimnīcā, kur asinsanalīzes vienam konstatēja 2,5 promiņu alkohola reibumu, otram 3,2. Pirms 7 gadiem Škutāns bija apsūdzības uzturētājs Balvu policistam Aigaram Pužulim, kurš tika tiesāts par cilvēka notriekšanu reibumā. Pamatversija bija, ka Pužuli piesegušas augstas policijas amatpersonas un noorganizējušas, ka asins analīzes nodod cits cilvēks. Prokuroram Škutānam tā arī neizdevās pierādīt, ka Pužulis būtu dzēris. Augstākās tiesas Senāts attaisnoja Pužuļa piesedzējus. Tagad pret pašu prokuroru Škutānu ierosināts kriminālprocess par avārijas izraisīšanu reibumā.

(Ziņas no portāliem www.kasjauns.lv, www.tvnet.lv, www.apollo.lv)

Puķu draugu saiets Gobusalā

Maruta Sprudzāne

Gobusalā BIRUTAS CIRCENES mājas pagalms atgādina tirgus placi. Maija nogale, kad beidzot kļuvis siltāks, vedinājusi šurp doties tuvāku un tālāku ciemu ļaudis un izvēlēties puķu stādus. Saimniece atzīst, ka patiešām sācies 'puķu trakums', par ko viņai, protams, liels prieks.

Puķkope Biruta atzīst, ka šis pavasaris nav izdevies. Tas ir ilgus un turklāt ļoti vēss. Saule uzspīdēja martā, bet aprīlis un arī maijs siltumu neatnesa. Siltumnīcas gan sakurināja, uzturot vajadzīgo gaisa temperatūru, bet augiem pietrūka saules gaismas. Tagad, redzot ziedošos puķu podus un pārējos košos augus, kas izdaiļo siltumnīcas, ilgais un aukstais pavasaris jau sāk aizmirsties.

Vasaršvētku nedēļā ceļu uz Gobusalu mēroja cilvēki ne tikai no mūspuses novadu pagastiem. Biruta bijusi pārsteigta par gulbeniešiem – no kaimiņpilsētas ieradies kupls pulciņš ciemiņu. Pirmo reizi te pabija arī Žiguru un Tilžas cilvēki, lai iegādātos stādus savu pagastu skaistumam. Daļa augu jau aizvesta un iestādīta Balvu pilsētā. Mūsu pilsētas skaistumam izaudzēja samtenes, leduspuķes, vasaras rudbekijas...

Biruta domā, ka pircējus uz Gobusalu vilina iespēja pašiem staigāt pa siltumnīcām un izvēlēties sev iepatikušos stādus. Tad rodas pārliecība, ka viņi atraduši pašu labāko. Arī cenas, pērkot uz vietas, ir draudzīgas. Puķaudzētāja atzīst, ka nespēj tikt līdz cilvēku gaumei, jo tās mainīgums nav izskaidrojams. Vienu gadu pircējiem patik petūniju sarkanais tonis, bet šogad viņi priekšroku dod gluži citām krāsām. Līdzīgi noticis ar tomātu šķirnēm. Pērn mazs pieprasījums bija miltaino šķirņu tomātiem, tāpēc šogad Biruta izvēlējās un saudzēja citas. Tagad nākas uzklaut jautājumu: bet kur palikuši miltainie, kas garšo labāk par hibrīdajām šķirnēm?

Vai puķu podus jau var droši kārt laukā pie mājām? Biruta saka, ka noteikti. Taču, pirms ziedošos podus novietot gribētājā vietā, vispirms tos vēlams nolikt uz zemes un diennakti paturēt. Lai puķes, iznākušas no siltumnīcas, norūdās, paliek stingras. Laistīt puķu podus vajadzētu no apakšas, iegremdējot ūdeni

Birojs pagalmā. Pirms puķes aizceļo uz jaunām mājām, Birutai Circenei ir ļoti daudz darba.

Kuru izvēlēties? Ieejot siltumnīcās, apmeklētājiem aizraujas elpa no ziedu un augu daudzveidības. Cilvēki jautā vienu un to pašu: ko man labāk izvēlēties?

un atstājot uz kādu pusstundu. Dažkārt ūdeni ieliktie podi aizmirstas un tad var pārmirkt. Ziedošās puķes vajadzētu mēslot reizi nedēļā. Biruta dod priekšroku kristalīniem, kas labi šķīst ūdenī. Jāatceras, ka nevajadzētu piebarot sausas, iepriekš neaplaistītas puķes.

Senioru vēstis

Risinās pensionāriem svarīgus jautājumus

Zinaida Logina

18.maijā Rīgā, Latvijas Universitātes Lielajā aulā, notika Latvijas Pensionāru federācijas 10. kongress, kurā par priekšsēdētāju atkārtoti ievēlēja Andri Siliņu.

Jelgavas novada senioru koris "Gaisma" kongresa sākumā nodziedāja pensionāru tradicionālo himnu "Nevis slinkojot un pūstot", kā arī citas dziesmas, radot patīkamu un svinīgu gaisotni. Labklājības ministrs Uldis Augulis teica paldies par to, ko pensionāri darijuši Latvijas valsts neatkarības izcīnīšanas labā. Runājot par nākotni, viņš uzsvēra, ka Labklājības ministrija jau ir sagatavojusi un valdībai iesniegusi grozījumus pensiju sistēmā, kas uzlabos pensionāru materiālo stāvokli. Federācijas vadītājs Andris Siliņš savā ziņojumā stingri atgādināja, ka veco cilvēku problēmām beidzot ir jākļūst par visas valsts prioritāti. Pensionāri vairāk nekā divas desmitgades ir dzīvojuši ar savilkām jostām, un šobrīd situācija ir tāda, ka 70% pensiju saņēmēju ir zem nabadzības riska robežas. Latvijā iekšzemes kopprodukta pieaugums ir mazāks par plānoto, kas nozīmē samazinātas valsts budžeta iespējas palīdzēt pensionāriem. Darba spējīgie cilvēki turpina izbraukt uz ārzemēm, investori neredz Latvijā pievilcīgu vidi lielu projektu realizācijai, mazās iemaksas sociālajai apdrošināšanai nozīmē nākotnes pensionārus - nabagus, kas būs slogs sabiedrībai. Cilvēki netic pensiju sistēmai, lai arī Latvijas valsts ir pensiju garants. A.Siliņš skaidroja, krīzes gados notikusi aizņemšanās no pensiju fonda, un tas bijis ārkārtas pasākums, tomēr šobrīd pensionāru sabiedrība pamatoti prasa vismaz pakāpenisku līdzekļu atdošanu fondam. "Fondā pašlaik atkal izveidojies uzkrājums, lai, mūsdiā, risinātu atsevišķus pensionāru materiālā stāvokļa uzlabošanas pasākumus. Diemžēl dzirdam, ka valsts ieņēmumi pildās sliktāk, nekā plānots. Eiropas Savienība spiež budžetu konsolidēt, kas praktiski nozīmē ierobežot sociālā budžeta izdevumus," skaidroja federācijas vadītājs. Viņš atgādināja, ka gadiem ilgi pensionāru organizācijas iesniedz priekšlikumus palielināt piemaksas par darbu līdz 1996.gadam, par neapliekamā minimuma palielināšanu,

Darbojas redakcijas komisijā un ievēl valdē. Antons Ločmelis (pirmais no labās) no Balvu pensionāru biedrības 10. kongresā darbojas redakcijas komisijā, viņu kā pārstāvi no Latgales ievēlēja arī Latvijas Pensionāru federācijas valdē.

arī citus priekšlikumus. Tomēr vienīgais, kas ir panākts, - pavisam nesens Saeimas Budžeta un finanšu komisijas vadītāja Kārļa Šadurska solījums palielināt pensionāru neapliekamo minimumu par 15 līdz 20 eiro gadā. Zālē sēdošajiem bija sāpīgi dzirdēt sabiedrībā izskanējušo minējumu, ka, piemēram, pensionāriem jānodod bēgļu gaitās uz vecajām Eiropas valstīm, kur bēgļa pabalsts būtu lielāks nekā vecajiem cilvēkiem Latvijā. A.Siliņš darīja zināmu aptaujās noskaidroto faktu, kurā 30% pensionāru atzinuši, ka līdzekļu trūkuma dēļ nevar atļauties rūpēties par savu veselību. Vadītājs uzsvēra, ka būtu labi, ja valsts simtgadi varētu sagaidīt ar dāvanu vecākajai paaudzei - senioru veselības apdrošināšanu. Ricības programmā un priekšlikumos izskanēja daudzi ierosinājumi, piemēram, juridiskā palīdzība pensionāriem, biļetena "Latvijas Pensionārs" iznākšana arī krievu valodā, sadarbības pilnveidošana ar Cilvēktiesību aizstāvības biroju un citām institūcijām, kas iestājas par pensionāru interesēm, sadarbība ar senioru organizācijām citās valstīs, dažādu projektu izstrāde un realizācija, mājaslapas www.pensionari.lv uzturēšana un citi jautājumi. Balvu pensionāru biedrību 10. kongresā pārstāvēja biedrības vadītāja Zinaida Logina un Antons Ločmelis.

Kā vērtējat Igaunijas parlamenta lēmumu samazināt vecuma sliekšni balsošanai pašvaldību vēlēšanās un nosakot, ka tajās balsot varēs 16 gadu vecumu sasnieguši pilsoņi?

Viedokļi

Tas ir pārāk agri

IVARS LOGINS, Balvu novada vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs

Cilvēki, kuri piedalās vēlēšanās, ar savu balsi pieņem nopietnu lēmumu.

Manuprāt, lemt par citu cilvēku likteni no 16 gadiem un izšķirt, kurš no deputāta amata kandidātiem uzsāks pildīt deputāta pienākumus, ir pārāk agri. Kādā raidījumā izskanēja viedoklis, ka atļaut doties politikā vajadzētu pēc 30 gadu vecuma, jo, kā mēdz teikt, šajā laikā cilvēkam jādabū kaut viens dzīves pūns, lai iegūtu pieredzi un spētu pieņemt nopietnus un atbildīgus lēmumus. Protams, ir daļa jauniešu, kuri regulāri seko politiskās dzīves notikumiem un savos uzskatos ir krietni nobrieduši par vienaudžiem. Tajā pašā laikā nevēlos apvainot nevienu gadus jaunu cilvēku, bet, kā minēju, doties vēlēt no 16 gadu vecuma, manuprāt, ir pārāk agri. Tāpat uzskatu, ka līdz ar šādu parlamenta lēmumu Igaunijā būtu jāmaina arī citas lietas. Piemēram, ja reiz 16 gadus vecam jauniešiem dota iespēja piedalīties vēlēšanās un pieņemt nopietnus lēmumus, viņiem

būtu jāpiešķir arī mantojuma tiesības, likumīga rīkošanās ar kustamo un nekustamo īpašumu, nemaz nerunājot par tiesībām no 16 gadu vecuma iegādāties alkoholu un cigaretes. Ar šādu soli Igaunija acimredzot vēlas palielināt vēlētāju aktivitāti, viņu skaitu un jauniešu ieinteresētību politiskajos notikumos.

Jāpiebilst, ka atbalstītu arī ideju palielināt vecuma sliekšni, no cik gadiem var kļūt par deputātu. 18 gados doties vēlēt ir normāli, bet šajos gados kļūt par deputātu, manuprāt, arī ir pārāk agri. Šajā vecumā cilvēkiem vēl jāmacās un jāiegulda darbs savā izaugsme.

Fakti

- **Grozījumus valsts konstitūcijā, kas pašvaldību vēlēšanās ļaus balsot cilvēkiem no 16 gadu vecuma, atbalstīja 62 Igaunijas parlamenta deputāti. 10 deputāti balsoja pret, bet 19 deputāti balsojumā nepiedalījās.**

- **Likumprojekta aizstāvji uzsver, ka dalība vēlēšanās no 16 gadiem ļaus palielināt jauniešu interesi par politiku un viņiem būs vairāk iespēju lemt par jautājumiem, kas attiecas tieši uz viņiem.**

- **Igaunijā ir apmēram 24000 jauniešu vecumā no 16 līdz 18 gadiem. Ja apmēram 60 % no viņiem piedalīsies vēlēšanās, tas ļaus palielināt elektorātu par 14000 līdz 15 000 cilvēku.**

pieaugs. Protams, visam ir arī sliktās puses. Nevienam nav noslēpums, ka vēlēšanu laikā tiek uzpirkti vēlētāji. Pieļauju, ka jaunākus cilvēkus ir vieglāk piekukuļot, tomēr tas ir tikai mans subjektīvais viedoklis. Grūti spriest. Pagaidām nemēdzu vēlēšanu laikā domāt, kam atdotu savu balsi, jo zinu, tas neko nemainīs. Vienīgi varu mammai izteikt savu viedokli, kuru viņa vienmēr uzklausa un ņem vērā. Novēlu arī Latvijai spert tik izšķirīgu soli, uzticēties mums, valsts nākotnes veidotājiem!

Viedokļus uzklusija
A.Ločmelis un D.Voite

Jauniešiem ir jāuzticas

DIĀNA BURKA, Rugāju novada vidusskolas 11. klases skolniece

Pirmo gadu vidusskolā apgūstu politiku pie pieredzējuša pasniedzēja Jāņa Vitola. Politikas jautājumos esmu zinoša, sekoju līdzi aktualitātēm gan internetā, gan televīzijā. Draugu kompānijā, kā arī skolā nereti gadās diskutēt, izteikt savu viedokli par politiski nozīmīgiem jautājumiem. Manā ģimenē pieņemts iet uz vēlēšanu

iecirkni vienmēr, kad nepieciešams lemt par valsts nākotni. Uzskatu, 16 gadus vecs jauniešs ir spējīgs uzņemties atbildību par valsti svarīgiem jautājumiem. Pilnībā atbalstu šo ideju - Latvijai nepieciešams mācīties no Igaunijas. Latvija, tāpat kā Igaunija, ir Eiropas Savienības dalībvalsts, ar laiku visām valstīm jāievieš likuma grozījumi par vecumu, kurā atļauts vēlēt no 16 gadu vecuma. Oponenti, iespējams, teiks: "Tas ir par ātru, prātiņa vēl nav jaunatnei, lai spriestu par valsti svarīgiem jautājumiem." Nedomāju, ka divu gadu laikā, līdz jaunieši sasniedz pilngadību, kaut kas būtiski mainās. Piemēram, persona, kura ir 25 gadus veca, var nebūt tik zinoša par politiku un valsts ekonomisko stāvokli, kā jauniešs, kuram ir tikai 16 gadi. Viss atkarīgs no ģimenes, kā tā attiecas pret vēlēšanām un valsti kopumā. Neesmu kompetenta visu jauniešu vārdā teikt, ka Latvijā tas ir nepieciešams, bet pati to atbalstu. Igaunija šādā veidā parāda, ka uzticas jauniešiem un to viedokļiem, un tas patiešām iepriecina. Viens no iemesliem, kāpēc Igaunija spēra šo soli, šķiet tas, ka laika gaitā balsstiesīgo vēlētāju skaits tikai

Īsumā

Baznīcu nakts – 5.jūnijā

Pirmo reizi Viļakas Romas katoļu draudze un Šķilbēnu Romas katoļu draudze piedalīsies Baznīcu naktī, kas notiks 5.jūnijā.

Jaunā tradīcija aizsākās pagājušajā gadā, kad pirmo reizi Rīgā notika Baznīcu nakts, kurā piedalījās 43 Rīgas baznīcas, kas pulcēja ap 20000 apmeklētāju. Baznīcu nakts ideja līdz Latvijai atceļoja no Austrijas, kur pirms 10 gadiem notika pirmais šāds Kristīgās baznīcas konfesiju un draudžu kopīgi rīkots ekumēniskais notikums. Drīz pēc tam pasākums notika arī Čehijā un Slovākijā. Kopš 2012.gada Baznīcu nakts notiek arī Tartu, Igaunijā. Latvijā Baznīcu nakts ideju aizsāka neliela domubiedru grupa, kuru vada Jurgis Klotiņš. Viņš sākotnēji pats šo pasākumu pieredzēja Čehijā, Brno pilsētā, un nolēma ideju īstenot arī Latvijā. Kopā ar domubiedriem darbs pie idejas īstenošanas Latvijā uzsāks 2013.gadā, un jau pirmā "Baznīcu nakts" Latvijā noorganizēta 2014.gada 6.jūnijā. Baznīcu nakts mērķis ir sniegt iespēju cilvēkiem iepazīt baznīcas mantojumu, rosināt cilvēku interesi par kristīgo ticību un draudzi, aicināt meklēt ceļu pie Dieva. Baznīcu nakts misija ir līdzdarboties Latvijas garīgās atmodas darbā, tas ir Kristīgo konfesiju un draudžu rīkots kopīgs ekumēniskais notikums Dieva godam. Piektdien, 5.jūnijā no plkst. 18.00 līdz pusnaktij pasākumā "Baznīcu nakts" piedalīsies 36 baznīcas Rīgā un 100 baznīcas Latgalē, Vidzemē, Zemgalē un Kurzemē. Visās baznīcās pasākumu ieskandinās zvanu skaņas, tad notiks katras draudzes īpaši izveidotā Baznīcu nakts programma. Baznīcās notiks Svētās Mises, sakrālās un garīgās mūzikas koncerti, ekskursijas, izziņas izstādes, cienāšana ar tēju, nodarbības bērniem un jauniešiem, sarunas ar priesteriem, laiks aizlūgumiem un apcerei klusumā un citas aktivitātes. Viļakas Romas katoļu baznīcas prāvests Staņislavs Kovaļskis uzsvēra, ka draudzes galvenais pienākums ir 1. evaņģelizācija - sludināt par Jēzu Kristu, Dieva Dēlu, kas kļuva Cilvēks mūsu pestīšanai, nomira pie krusta un trešajā dienā Augšāmcēlās un dzīvo. 2. katehizācija - mācīt par ticības patiesībām un dzīvi pēc tām. 3. sakramentālā dzīve - iet pie sakramentiem, jo tajos darbojas pats Dievs, sevišķi Euharistijā, kurā Viņš ir reāli klātesošs. Draudzes dzīves galvenais notikums ir Sv. Mīse un centrālā vieta - baznīca. 5. jūnijā būs iespēja draudziem cilvēkiem dažas stundas būt baznīcā vai baznīcas dārzā, lai satiktos ar dzīvo Dievu lūgšanā, lai ieklausītos Labajā Vēstī, lai dzirdētu par baznīcas un draudzes vēsturi un piedalītos citās aktivitātēs. Dievs vieno cilvēkus Baznīcā. Ceru, ka šī diena palīdzēs mums visiem stiprināties ticībā un vienotībā ar Dievu, ar brāļiem un māsām Kristū. Baltinavas un Šķilbēnu Romas katoļu draudzes prāvests Staņislavs Prikulis aicina visus interesentus apmeklēt Baznīcu nakts pasākumus. "Pasākumā izlēma piedalīties arī mūsu draudze, jo mīlam mūsu dievnamu un vēlamies, lai mūsu baznīcīņu iemīlētu aizvien vairāk cilvēku. Ceram, ka uz pasākumu ieradīsies mūsu draudzes cilvēki kuplā skaitā, jo tie ir draudzes svētki, protams, būs arī priecīgi par viesiem. Baznīcu naktī īpaši pievilcīgi ir tas, ka tas ir plaša profila pasākums, un ne tikai garīgs, bet arī kultūras un sabiedriska pasākums, un tā kā mūsu baznīcas ir gan arhitektūras pērles, gan arī garīgās dzīves centri, tad domāju, ka katrs mūsu novada iedzīvotājs vēlēties izmantot šo iespēju un vienoties kopīgos svētkos. Ja mīlēsim un cienīsim mūsu dievnamus un aizlūgsim tajos par sevi, par mūsu ģimenēm un tēvzemi, tad arī Dievs svētīs Latviju!" uzskata prāvests S.Prikulis.

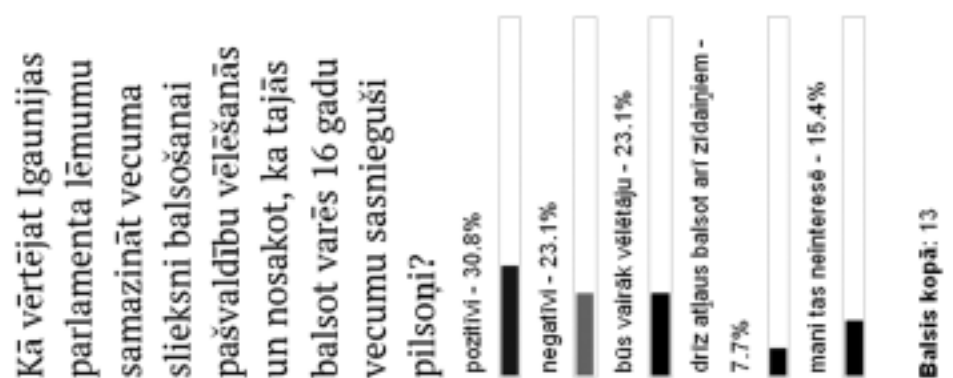
Vineta Zeltkalne

(Izmantoti dati no Baznīcu nakts rokasgrāmatas)

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Ieskaņu koncerts pirms lielajiem svētkiem

Piektdien Balvu Bērnu un jaunatnes centra speciālisti aicināja ikvienu interesentu uz pilsētas centrālo laukumu, lai izbaudītu XI Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem veltītu ieskaņu koncertu. Balvu novada domes priekšsēdētājs Andris Kazinovskis, to atklājot, atgādināja, ka lielle svētki vairs nav aiz kalniem. “Balvos, kā arī galvaspilsētā parādiet sevi godam!” viņš vēlēja.

Rīta rosme. Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku ieskaņu koncerta Balvos dalībnieki izdzīvoja dienu, to sākot no agra rīta līdz pat vakaram un vēlai naktij. Neizpalika arī rīta rosme, kurā būt aktīviem mudināja mūsdienu deju dejotāji. Jāpiebilst, ka jaunie talanti dejā veiksmīgi izmantoja spaiņus, slotas, tostarp arī laikrakstu “Vaduguns”.

Neaprašāmas sajūtas. Rugāju novada vidusskolas 8.klases audzēkne Amanda Kočāne pirmo reizi uzstājās kā soliste Balvu pilsētas centrā. Jautāta par izjūtām, jaunieta atzina, ka tās bijušas neaprašāmas.

Ēd cukurvati un krāsojas. Bērni un jaunieši deju un dziesmu starplaikos izmantoja iespēju baudīt dažādus našķus, kā arī izdaiļot sejas. Desmitgadīgais Dāvis Polavs pastāstīja, ka vēlas iejusties briesmoniņa tēlā. “Vai izskatās labi?” viņš jautāja.

Ceļā uz Rīgu! Ikviens koncerta dalībnieks Balvos atzina, ka ar nepacietību gaida XI Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkus. “Noskaņojums žilbinošs!” apgalvoja arī deju kolektīva “Rīka” dejotāji (foto).

Bilde publicitātei. Pirms lielajiem svētkiem ik uz soļa bija sastopami deju kolektīvi, kuri pulcējās kopā, lai nofotografētos. Kubulu pagasta deju kolektīva “Cielaviņa” jaunieši atklāja, ka bilde nepieciešama publicitātei.

“Paņem mani klēpi un ieaijā”. Balvu Valsts ģimnāzijas audzēknes Zanes Akmeņkalnes izpildītā dziesma “Māmiņai” savīlņoja ikvienu skatītāju. Pati jaunieta atzina: “Bija bailīgi, kaut arī dziesmu ne pirmo gadu.”

Soliste ar pieredzi. Svetlana Duļko kārtējo reizi apliecināja, ka viņas izpildītās dziesmas spēj aizkustināt pat visnocietinātākās sirdis.

Uzstājās pēdējā. Dagmāra Laicāne pazīstama ne tikai mūspusē, bet arī tālu ārpus novada robežām. Viņa apliecināja, ka Laicānu ģimene spēj skatītājus pārsteigt gan kopā, gan katrs ģimenes loceklis atsevišķi.

Sūta vēlējumus svētku dalībniekiem.

Koncerta izskaņā Balvu Bērnu un jaunatnes centra vadītāja Olīta Loseva aicināja palaist gaisā balonus, kuros ievietoti mūsu pašdarbnieku kolektīvu vēlējumi vienaudžiem visā Latvijā.

Mūsdienu ritmos. Mūsdienu deju dejotājas kārtējo reizi pārsteidza ar izdomu.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Panākums

Starp labākajiem gaļas gardumu festivālā

Artūrs Ločmelis

9.maijā Valkā notika 2.Starptautiskais gaļas un desu festivāls. Tajā ar panākumiem startēja arī Viļakas novada Šķilbēnu pagasta Upītes iedzīvotāji, mājražotāji INESE un SANDIS MATISĀNI, kuri kopā ar ražotājiem no Lietuvas "Kalnrugele" uzvarēja nominācijā "Gardākais žāvējums delikatese".

Inese stāsta, ka festivālā vēlējās piedalīties jau pagājušajā gadā. Savu lomu gan nospēlēja daudzie zaļie tirdziņi, uz kuriem mājražotāji dodas piedāvāt savu produkciju klientiem, tādēļ ideju par dalību festivālā cītīgi glabāja līdz pat šī gada maijam. Savukārt aprija nogalē, kad 2.Starptautiskā gaļas un desu festivāla atklāšanas diena vairs nebija aiz kalniem, Matisānu ģimene piedalījās izstādē "Izvēlies Latvijas preci 2015" Rīgā un iepazīnās ar vienu no Valkā notiekošā festivāla pārstāvēm, kura atzinīgi novērtēja viņu sarāžoto produkciju un mudināja noteikti piedalīties festivālā. Kad lēmums par došanos uz Valku tika pieņemts, atlika ķerties pie darba un sagatavot īpaši festivālam domātu gaļas produkciju – kaltētus liellopa gaļas un cūkgaļas stienišus, kurus prezentācijas vajadzībām izveidoja zirnekļu tīkla formā. Atsaucība šai produkcijai bija tik ļoti liela, ka festivāla apmeklētāji, īpaši bērni, to baudīja ne tikai gardām mutēm, bet žūrija pat izdomāja jaunu nomināciju ar nosaukumu "Gardākais žāvējums delikatese" un sagatavoto gaļu novērtēja ar augstu punktu skaitu. Arī gaļas produkcijas recepte nav sarežģīta. Liesā gaļa jānotur sojas mērces marinādē ar pipariem un pēc tam speciālā ierīcē noteiktā temperatūrā jāizkaltē. Jāpiebilst, ka kaltētas gaļas izstrādājumi bija arī šī gada festivāla jaunums. Savukārt viens no žūrijas dalībniekiem bija ne tikai Valkas novada domes priekšsēdētājs Vents Armands Krauklis, bet arī kāds Latvijā pazīstams pavārs.

Jautāta, vai festivālā plāno piedalīties arī nākamgad, Inese ar smaidu seļā stāsta, ka abus ar vīru pārņēmis neliels azarts un jāsāk domāt jauna produkcija jau nākamā gada festivālam. "Šogad festivāla dalībnieki teica, ka tik daudz desu veidu nebija savu mūžu garšots. Jāteic, mums festivālā sarāžotās produkcijas pat pietrūka. Vajadzēja paņemt vairāk," stāsta Inese.

Jāpiebilst, ka 1.Starptautiskais gaļas un desu festivāls pagājušajā gadā notika arī Valkā. Konkursa galveno balvu un ekskluzīvu šefpavāra nazi saņēma mājražotājs no Igaunijas – Matti Sāgs. Savukārt pasākuma apmeklētāji varēja nobaudīt gan slavenos sīpolus no Peipusa ezera, gan kūpinātas pīles un čili ievārijumu.

Ar diplomu un medaļu rokās. Šī gada pavasarī apritēs trīs gadi, kopš Matisānu ģimenes dzīvē mājražošana kļuvusi par ikdienu. Mājražotāji savu produkciju piedāvā zaļajos tirdziņos ne tikai Balvu pilsētā, bet arī Gulbenē, Alūksnē un Rēzeknē. Pircējiem iespējams iegādāties gan desas un rulates, gan arī citus žāvētas gaļas gardumus. Savukārt festivālā piedalījās ne tikai latvieši, bet arī igauņi, lietuvieši, pagājušajā gadā – arī somi. Attēlā – Sandis Matisāns.

Produkcijas noformējums. Inese Matisāne stāsta, ka no liellopa gaļas pagatavotā produkcija, kas festivālā kopā ar lietuviešiem triumfēja savā nominācijā, ir garšīga uzskoda alus cienītājiem. Jāpiebilst, ka pagatavotos gaļas gardumus festivāla dalībnieki varēja nogaršot par brīvu. Ja ar dažādajiem gaļas izstrādājumiem bija vēlme palutināt mājās palikušos tuviniekus, tos varēja arī iegādāties. Savukārt produkcijas vērtēšanas kritēriji bija vairāki, tostarp tās izskats, garša un smarža.

Par ko raksta kaimiņi

Strenčos norisinājās Latvijas Baļķa celšanas čempionāts

Strenčos norisinājās Latvijas Baļķa celšanas čempionāts, kurā jaunu Latvijas rekordu šajā disciplīnā uzstādīja spēkavīrs Dainis Zāģeris. Paceļot 191 kg smagu baļķi, viņam izdevās pārspēt līdzšinējo rekordu (190 kg), kas kopš 2005.gada piederēja Raimondam Bergmanim. Lai skatītājiem sagādātu istu šovu, spēkavīri izpildīja arī citus vingrinājumus. Latvijas Baļķa celšanas čempionāts Latvijā norisinājās jau otro gadu, un šogad tajā piedalījās 13 atlēti.

"Auseklis"

Maltā skatāma Latvijas Nacionālās bibliotēkas izstāde "Sieviete fotomirkļos"

Maltas pagasta bibliotēkā līdz 1.jūnijam var iepazīt Latvijas Nacionālās bibliotēkas ceļojošo izstādi "Sieviete fotomirkļos", kuras kuratore ir Ieva Laizāne. Izstādes fotogrāfiju izlase attēlo sievieti gan lauku darbos, gan mākslinieciskās profesijās un atpūtā. Pateicoties fotogrāfijām, iespējams novērtēt aizgājušo gadu untumus tērpos un frizūrās, kā arī īpašo cepuru eleganci. Tāpat tās atklāj sievietes ģimeniskumu un draudzību, attiecības ar saviem gadiem un visbeidzot arī pašu fotogrāfu. Izstādē apkopotas fotogrāfijas no Latvijas Nacionālās bibliotēkas krājuma un vairāku privātpersonu arhīviem, kas aptver laika posmu no 19.gasimta beigām līdz 20.gadsimta vidum.

"Vietēja"

Ar "Viganti" pa Daugavas ūdeņiem

Jaunjelgavas novadā reģistrētā biedrība "Prast" un tās dalībnieks Uldis Albiņš šajā tūrisma sezonā Kokneses, Jaunjelgavas un Salas novada teritorijā Daugavas ūdens baseinā piedāvās izbraucienus ar jaunu liellaivu jeb trimarānu "Vigante". Jaunās laivas kapteinis un ekskursijas vadītājs Uldis Albiņš stāsta, ka ideja par šāda peldlīdzekļa būvniecību radusies, iepazīstot Jaunjelgavas novada vēsturi ap 30.gadiem, kad šajā pusē aktīvi darbojušās pārceltuves. Laivā ir 25 vietas, tā aprīkota ar jaudīgu motoru.

"Staburags"

Nerentabli, jo maz braucēju

No 8.jūnija tiks slēgti ekspresreisi maršrutā Valmiera-Rīga, Rīga-Valmiera. Reisi tika ieviesti pēc iedzīvotāju pieprasījuma eksperimentālā kārtā uz sešiem mēnešiem. Tā kā pieprasījums bijis mazs, Sabiedriskā transporta komisijas sēdē valsts SIA "Autotransporta direkcija" lēma, ka šie reisi nav rentabli.

"Druva"

Zušu apjomu pārdos pa daļām

Drīzumā Alūksnes novada pašvaldības aģentūra "Alja" plāno rīkot zušu izsoli, kurā piedalīties varēs kā fiziskas, tā arī juridiskas personas. Atšķirībā no iepriekšējiem gadiem, šoreiz nozvejotais zušu apjoms netiks izsolīts vienai personai, bet gan sadalīts pa daļām, lai pie tiem varētu tikt maksimāli plašs interesentu loks. Pašvaldības "Alja" direktors Māris Lietuvietis informē, ka līdz šim nozvejota gandrīz pustomna zušu. "Zuši tiek uzkrāti un tiks pārdoti sasaldēti," viņš norāda. Šobrīd tiek lēsts, ka zušiem vajadzētu tikt pārdotiem 7-20 kilogramu lielās daļās.

"Malienas Ziņas"

Burtniekā spiningo Latvijas labākie

Divas dienas, 16. un 17.maijā, Burtnieku ezerā notika Latvijas 2015.gada čempionāta spiningošana no laivām pirmā posma sacensības. Piedalījās pavisam 39 ekipāžas. Lomos bija gan skaistas lidakas, gan prāvi asari – dažas ekipāžas 6 stundās iemanījās nometīt līdz pat 17 mēra lidakām, lielākā daļa no tām bija 105 cm garas. Protams, visas čempionāta dienās izvilktās zivis tika atlaistas atpakaļ ezerā.

"Liesma"

Nebūs taksometra

Gulbenes novadā vienīgā vieglā taksometra pakalpojumu sniegšanas firma – SIA "Kira Taxi1" – vēlas pārtraukt šo darbību. Pēc uzņēmuma iniciatīvas 28.maijā novada deputāti lems par licences anulēšanu pasažieru komercpārvadājumu veikšanai novadā. Pēc lēmuma pieņemšanas domē firmas īpašniekam piecu dienu laikā taksometru numurzīmes būs jānodod Ceļu satiksmes drošības direkcijā. Saskaņā ar "Lursoft" datiem šī firma ir reģistrēta 2013.gada sākumā un tās pamatkapitālā ir 2000 latu. Pagājušajā gadā firma valsts budžetā ir iemaksājusi 4,03 tūkstošus eiro.

"Dzirkstele"

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Skaistuma nemēdz būt pārāk daudz

Aprīļa beigās, sarīkojot stila pārvērtības savai vienaudzei - 16-gadīgajai Balvu Valsts ģimnāzijas skolniecei Sabīnei Bernei, divu gadu laikā apgūtās prasmes demonstrēja skaistumkopšanas speciālistes Intas Ozolas vadītā skaistumkopšanas pulciņa dalībnieces.

Pirms meitenes uzsāka atskaites darbu, Inta Ozola atklāja, ka viņu uzdevums būs apstiprināt draudzēni pasākumam. To darot, pulciņa dalībniecēm būs jāparāda divu gadu laikā apgūtās zināšanas sejas ādas, roku, nagu un matu kopšanā, frizūru veidošanā, dekoratīvās kosmētikas uzklāšanā, kā arī koptēla veidošanā. Inta paskaidroja, ka pirmajā mācību gadā meitenes pārsvarā apguva teorētiskās zināšanas, savukārt otrajā - to pašu mācījās padziļināti, uzsvāru liekot uz praktisku darbošanos. "Sākām ar frizūru veidošanu, ko tikai iesākām pirmajā pulciņa darbības gadā, bet turpinājām ar lietām, kas meitenēm interesēja visvairāk. Pulciņa dalībnieces apguva zināšanas par pareizu uzturu, ģērbšanās stilu, mācījās pareizi novērtēt auguma proporcijas un visu, kas nepieciešams stilīga koptēla izveidošanai," pastāstīja I.Ozola.

Gatavas eksāmenam. Skaistumkopšanas pulciņa dalībnieces (no kreisās stāv) Agita Melberga, Agnija Melne, Amanda Sirmā, Sabīne Berne (sēž), Dace Balode, Sanda Livzeniece, Paula Patrīcija Strapcāne un Elvita Kravale pirms darba uzsākšanas bija pārliecinātas, ka viss izdosies labi, jo skaistumkopšanas noslēpumus viņas apgūst jau divus gadus, turklāt ne reizi vien pielietojušas savas zināšanas, pirms ballītēm pucējot draudzenes, kā arī ierādot skaistumkopšanas iemaņas citu skolu jauniešiem.

Pirms. Pārvērtību modele Sabīne pirms gada pati darbojās šini pulciņā, tādēļ labprāt uzticēja sava izskata pilnveidošanu bijušajām kolēģēm: "Viņas visas ir manas labas draudzenes, tāpēc pilnībā paļaujos uz viņu prasmēm," pirms pārvērtībām apgalvoja Sabīne.

Būs skaista frizūra. Lai taptu it kā mākslinieciski nevērīgais matu sakārtojums un tas spētu saglabāt formu līdz pat saviesīgā pasākuma beigām, modeles mati bija ne tikai jāuzkasa un jāsaloko, bet arī pareizi un stingri jānostiprina ar matadatām. Šis darbs prasīja laiku un roku veiklību. Dace Balode, kura ievēroja modeles matus, uzskata, ka divu gadu laikā, kopš darbojas pulciņā, ir mainījusies gan ārēji, gan iekšēji. Iegūtās zināšanas meiteni padarījušas pašpārliecinātāku, arī draudzenes, pošoties ballēm, droši paļaujas uz Daces meistarību frizūru veidošanā un *meikapa* uzklāšanā.

Mazgā matus. Pirmā strādāt ar modeli sāka Amanda Sirmā, kura vispirms izmazgāja Sabīnei matus.

Manikīrs. Kamēr pārējās meitenes čakli darbojās ap sarežģīto frizūru, uzklāja modeles sejai dažādus ādas kopšanai paredzētus līdzekļus un dekoratīvo kosmētiku, Agnija Melne Sabīnei izveidoja īpašu nagu dizainu dzīvespriecīgās krāsās.

Darbojas vienlaikus. Lai pārvērtības noritētu ātrāk, meitenes vienlaikus nodarbojās ar modeles sejas ādas kopšanu un matu žāvēšanu. Kamēr Agita Sabīnei uzklāja sejas masku, Elvita un Paula Patrīcija ar fēnu žāvēja matus. Paula Patrīcija atklāja, ka otro gadu pulciņu apmeklēja, jo vēlējās nostiprināt zināšanas par matu sakārtojumu veidošanu un dekoratīvās kosmētikas lietošanu, pielietojot tās praksē. Savukārt pārbaudes darbs bija laba iespēja parādīt, ko viņa apguvusi.

Pēc. Veikalā "Pure" meitenes Sabīnei izvēlējās svētkiem piemērotu tērpu. Šoreiz tie bija kupli dzeltenī zvanveida minisvārciņi, gaišas pastelkrāsas blūzīte, melna ādas imitācijas īsjaka, miesas krāsas kurpes un maza, melna rokassomiņa. Sabīne atzina, ka tādā izskatā nebūtu neērti ierasties jebkurā saviesīgā pasākumā.

Koši. Tā izskatījās Sabīnes nagi pārvērtību noslēgumā.

Aktuāli

Dzied Dievmātes godam

Balvu pagastā jau kļuvis par tradīciju, ka ne tikai maijā, bet visu gadu kopā nāk ciema sievas, lai caur dziesmām un lūgšanām Dievam godātu dzīvos un mirušos.

Maijs Romas katoļu baznīcas kalendārā ir Svētās Jaunavas Marijas mēnesis - laiks, kad tai velta īpašus dievkalpojumus un lūgšanas. Jaunavas Marijas godināšanas rituāli notiek arī daudzos mūspuses pagastos, arī Balvu pagastā. Maija Laicāne, kura stāvējusi pie sievu kopā sanākšanas dziedošā šūpuļa, saka, ka vēl joprojām viņu vidū ir divas sievas, kuras dzied no pašiem pirmsākumiem, -tās ir Zinaida Ziemele un Anatolija Čakāne. "Novembrī mēs sapulcējamies katru nedēļu, lai lūgtos par mirušajiem, gavēni lūdzamies ik reizi divās nedēļās. Ja vajag, dziedam psalmus, bet Dievmātes mēnesī maijā sev un citiem lūdzam Dieva palīdzību katrā dzīves brīdī," stāsta M.Laicāne. Vairāk nekā gadu sievu pulciņam piedrošies arī Regīna Kuļša. Viņa neslēpj, ka sākums iznācis tāds skumjš, jo miris brālis un vēl viens tuvs radnieks. "Nejauši satikos ar Eleonoru Dokāni un, kad viņa mani aicināja nākt dziedāt, teicu 'jā' vārdu. Biju jau aizmirsusi to, ko mācīja māte. Negāja tik raiti, kā gribētos, bet tagad eju un dziedu ar prieku, bez kurnēšanas. Lūdzu par visiem, lūdzu priekos un bēdās, lūdzu arī par tautu, lai visur ir miers un satība," saka R.Kuļša. Arī Zita Zujāne atklāja, ka reizēm no saviļņojuma birst asaras, taču galvenais - te var rast sirdsmieru. Zita ir gandarīta, ka Regīna viņu paņēma savā mašīnā un ceļš uz tikšanās vietu nav jāmēro kājām. Zinaidas Jefimovas ģimenē jau kopš mazām dienām dzied visi - dziedājis tēvs, māte, arī abas māsas Baltinavā dzied. "Mēs mācāmies no Maijas, viņa zina visas dziesmas," vadītāju paliela Z.Jefimova. Viena no pirmajām dziedātājām ir Anatolija Čakāne. Viņa apmeklēja baznīcu jau kopš bērnības, līdz ar to šīs dziesmas nav svešas. "Ticība palīdz cilvēkam uzturēt mundru garu, labi justies. Ar te saņemtajām emocijām var nedēļu mierā nodzīvot," domā A.Čakāne. Bērnpils pusē ieprecējusies Zinaida Ziemele. "Viramāte bija ļoti ticīga un viņa man iemācīja visas latgaliskās paražas, dziesmu vārdus, valodu, par ko esmu pateicīga. Kad atnācu dzīvot uz šejieni, satiku draugus, arī Domicellu Igauni. Mēs sākām kopā dziedāt, gājām viena pie otras uz mājām, bet vēlāk pasaucām citas sievas, sanācām krietns pulciņš -

Naudaskalna dziedātājas. Sievas tūlīt sāks locīt balsis. Sievām matos sudrabs, un sudrabortas dvēseles atradušas kopīgu mierinājumu dziesmās Dieva godam.

sešpadsmit sievas," atceras Z.Ziemele. Trīs kilometri uz lūgšanām caur dziesmu nāk Līvija Gabrāne. Viņa atceras, ka bērnībā mātei neko mācīt nebijis laika, tāpēc galvenā padoma devēja bijusi vecmāmiņa. "Gāju uz kapusvētkiem, dziedāju psalmus... reizēm iedomājos, ka atkal vajadzētu padziedēt, atcerēties. Bet nezinu, kā precīzi jādzied. Kad uzzināju, ka šeit notiek kopā sanākšana, nācu pieteikties. Esmu sievu pulkā no novembra, mācos," saka L.Gabrāne. Divus gadus uz dziedājumiem nāk Anna Leišavniece. Arī viņai ticīgie pamati ielikti agrā bērnībā, tāpēc daudz kas zināms, bet kopā sanākšana dod gandarījumu. "Smejos, ka eju pie savām kaziņām un skaitu visas lūgšanas, ko zinu no galvas," bilst A.Leišavniece. Eleonorai Dokānei dziesmu vārdi jāpaskatās grāmatā, bet tikai tām, kuras nezina no galvas. "Mēs ģimenē pēc brokastīm līdz pusdienām svētdienās lūdzamies, jo baznīca mums tālu - 12 kilometri. Kad ieprecējos vīra mājās, arī tur bija ticīga ģimene. Mans vīrs visos gados pie galda nekaunējās pārņemst krustu pēc ēšanas. Mums visi bērni, mazbērni, tagad arī mazmazbērni ir nokrustīti," pastāsta E.Dokāne. Silvija Trubņika dziedātājām piepulcējusies salīdzinoši nesen, pateicoties Regīnas Kuļšas uzaicinājumam. "Man aizsaulē nācās pavadīt dēlu, nu stiprinās lūgšanās. Mēs ar māti uz baznīcu braucām vienmēr. Ticība stiprina," saka S.Trubņika. Viņai psalmus dziedāt nācās retāk, jo parasti bijusi saimniece.

Izstāde

Pērļotājas mācības noslēdz ar izstādi

19.maijā Balvos Sociālā dienesta telpās atklāja pērļotāju darbu izstādi, kas vienlaikus bija arī gadu garo kursu dalībnieču apmācību procesa noslēgums.

Radošo pakalpojumu centra "Kaķīša dzirnaviņas" vadītāja Ina Bankova, atklājot pasākumu, uzsvēra, ka šī nu ir reize, kad priecāties ne tikai par savu, bet arī kolēģu veikumu. "Iecere dzima pagājušajā vasarā. Tad mēģinājām noķert mirkli, kad no rokām ārā neizslīd pērle. Pērles ir tik maģiskas, -tiklīdz tām pieskaries, tās vai nu iekrīt tavā dvēselē - paliek, vai aizribo un atgriežas atkal pie jums ar jaunu rakstu un aicinājumu būt tādi kā pērle - neatkārojamai, valdzinošai, pārsteigumiem bagātai," skaidroja Ina Bankova. Viņa atgādināja, ka ar pērļēm sievietē var rotāties visos svinīgos dzīves gadījumos, pērles palīdz sakārtot arī sievietes hormonālo sistēmu. Pērļošanu sievietēm mācīja skolotāja Iveta Useniece. Viņa neslēpa, ka iemācīt darboties ar pērļēm un adatu bijis viegli, jo kursu dalībnieces pierādījušas, ka ir radošas, neatlaidīgas, centīgas un izdomas bagātas. "Jāskaita tikai līdzī - viena pērle, otra pērle... Ja gadās kāda kļūme, var izārdīt un sākt no jauna. Sievietes darbojas visu gadu un, lūk, šeit ir rezultāts!" savu prieku puda I.Useniece. Viņa pati bija patīkami pārsteigta, izstādē ieraugot kursu beidzēju darbus, kurus vēl nebija redzējusi. "Viņas pašas ir atradušas, izdomājušas, likušas lietā radošo fantāziju un radījušas oriģinālus darbus. Sievietēm jāpucējas, un, ja rotas var izgatavot pati, kas var būt labāk? Laimīgs cilvēks ir arī laimīgs darbinieks," smaidot konstatēja kursu pasniedzēja. Kursu apmeklētāja Regīna Melberga atzina, ka Inas Bankovas ideja par pērļošanu izrādījies lieliska. "Es

Pie oriģinālajām pērļu rotām. Kursu dalībnieces kopā ar skolotāju un atbalstītājiem priecājas, ka radītie darbi patīk gan pašām, gan citiem kolēģiem.

uz šīm nodarbībām nācu tikai paskatīties, jo uzskatīju, ka man nekas nesānāks. Gribējās vienīgi redzēt, kā top skaistās dāmu rotas. Taču jau pirmajā nodarbībā sapratu, ka adatu rokās varu noturēt, tiesa, pērļītes sākotnēji varēju saskatīt tikai ar lupu, bet viss izdevās. Lūk, šajā darinājumā aptamborēti ar pērļītēm ir apmēram simts metri maksšķerauklām līdzīgas šņorītes. Kad izdevās kaklarota, gatavoju arī rokaspīrdzi un gredzenu, lai sanāk komplekts. Šo rotu esmu jau uzlikusi un nesusi ar lepnumu, ka tas ir mans roku darbs," pastāstīja Regīna Melberga. Ina Bankova visām dalībniecēm - Annai Laizānei, Ritai Hrustaļovai, Tamārai Germanei, Valdai Duļbinskai, Regīnai Melbergai, Guntai Grāmatiņai, Indrai Breidakai, Ingai Smirnovai - teica paldies un pasniedza Pateicības rakstus.

Sports

Igaunijā izcīna kausus

Balvu Sporta skolas svarcēlāji 1. un 2.maijā piedalījās "SK Edu kauss" starptautiskajā turnīrā Igaunijā, Johvi pilsētā. Svaru kategorijā 45 kg 2.vietu izcīnīja Dāvis Maks (37+43 kg - raušana plus grūšana). Svaru kategorijā 62 kg 1.vietu izcīnīja Mairis Zeps (52+66), bet svaru kategorijā 69 kg 1.vieta arī Edgaram Pristem (88+116). Godalgotā 1.vieta Edijam Oplucānam (100+126) svaru kategorijā 77 kg, šajā pašā kategorijā Artūrs Berezovs palika ceturtais (99+113).

Godalgotas vietas Ludzā

No 9. līdz 10. maijam Ludzā notika Latvijas U-14, U-17 čempionāts svarcēlšanā jauniešiem. Svaru kategorijā 41 kg Kristoferam Boldānam 2.vieta (40+50 kg - raušana plus grūšana). Svaru kategorijā 45 kg 2.vieta Dāvim Makam (35+45), bet svaru kategorijā 50 kg Rainers Melnstrads izcīnīja 1.vietu (35+43). Svaru kategorijā 56kg 2.vieta Jurim Bozovičam (47+55), bet svaru kategorijā 62kg 1.vieta Ralfam Boldānam (57+77), 3.vieta Mairim Zepam (53+67). Lauris Logins 2.vietu izcīnīja svaru kategorijā +62 kg (57+72).

Kalnā augšā, kalnā lejā

Orientēšanās sacensību 3.kārta pavadīta kalnos. Saulainā piektdienas pēcpusdienā Kalnezera apkārtnē bija sastopami daudzi aktīvi sportisti, jo šo sacensību vadmotīvs bija - kalnā augšā, kalnā lejā. Īpašas sajūtas sagādāja arī tas, ka visi kontrolpunkti bija ievietoti bedrēs, tādēļ trasēs bija jāpavada ilgāks laiks nekā parasti, lai kopā noskrietu 102 distances. Trešās sacensību kārtas uzvarētāji ir Artūrs Supe, Samanta Kukurāne, Madara Pugača, Vanda Konovāle, Normunds Logins, Līga Lupkina, Kristaps Loginovs, Gatis Kuģenieks, Raimonds Loginovs, Lucija Zariņa, Aivita Kļečetņikova, Dace Baikova, Jānis Frīdenbergs, Atis Andersons, Ivars Zariņš, Dita Stivriņa, Zinaida Logina. Nākamo sacensību starta vieta ir pārceļta - tās notiks Balvu vecajā parkā piektdien, 29.maijā (marķējums no Balvu Profesionālās un vispārīgizglītojošās vidusskolas), starts no pulksten 15.30 līdz 18.

Treniņus turpinās arī vasarā

16.maijā Daugavpilī notika Skolēnu spartakiāde grieķu-romiešu cīņā. Sacensības notika divās vecuma grupās: 2002.-2003.gadā dzimušiem un 2004.-2005. gadā dzimušiem sportistiem. Spartakiādē piedalījās Daugavpils, Rēzeknes un Balvu cīkstoņi. Balvu Sporta skolu pārstāvēja pieci cīkstoņi, kuri startēja jaunākajā vecuma grupā. Par spartakiādes čempionu kļuva Markus Medinieks, bet Kristaps Loginovs šajā svara kategorijā (35 kg) ierindojās 3.vietā. Arvis Začs savā svara kategorijā (27kg) izcīnīja 2.vietu. Kristapam Cielavam (sv.kat. 42 kg) arī sudrabs, bet Marks Višņevskis (sv. kat. 42 kg) palika piektais. Jaunie cīkstoņi kopā ar savu treneri Konstantīnu Titorenko plāno turpināt treniņus arī vasarā, lai nezaudētu sportisko formu un nākamgad turpinātu startēt tikpat veiksmīgi.

Piedalās maratonā

Ikgadējā Lattellecom Rīgas maratonā, kas 17.maijā pulcēja gandrīz 26 tūkstošus dalībnieku no 69 pasaules valstīm, piedalījās arī mūsu novadu skrējēji. Šogad maratona dienā laiks bija apmācies, 5 km skrējiena laikā lija un pūta brāzmais vējš, un ielas vietām klāja peļķes, taču daudzi atzina, ka šādos laika apstākļos skriet ir vieglāk nekā saulainā un siltā laikā. Pavlovsku, Paideru, Svīklānu un Brezinsku ģimenes izvēlējās skriet 5 km distanci, lai to varētu veikt kopā ar bērniem, tā mācot viņiem veselīgu dzīvesveidu.

Turpina tēva iesākto

INDULIS TRAPIŅŠ, Ikšķiles novada domes priekšsēdētājs

Cik sen esat novada domes priekšsēdētāja amatā?

- Kopš 2009.gada. Tajā laikā mazā politikā Ikšķiles novadā izveidojās tā, ka man radās iespēja vadīt šo pašvaldību. Biju opozīcijā valdošajai varai, bet Dievs deva iespēju ar darbiem pierādīt, ka var strādāt arī savādāk. Pēc izglītības esmu lauksaimnieks, kurš diemžēl tagad no šīm lietām attālinājies, taču, sākoties pļaujai vai sējai, sirsniņa vēl tāpat trīc. Būtībā turpinu tēva iesākto, kuru 1964.gadā Ikšķiles teritorijā ievēlēja par kolhoza priekšsēdētāju. Pavisam viņš amatā nostrādāja 25 gadus.

Ar ko esat atšķirīgi citu novadu vidū?

- Ikšķīliešiem paveicies, ka mūsu novadnieki ieņem ļoti labus amatus un līdz ar to maksā labus nodokļus. Bezdarbs novadā ir nepilni 4%, taču darāmā pietiek. Jau piecus gadus mums ir vairāk nekā 100 jaundzimušo gadā, pašvaldības bērnodārza rindā gaida tuvu pie 200 bērniem. Sadarbojamies ar diviem privātajiem bērnodārzem, kas atrodas novada teritorijā. Dienaskārtībā ir jauna pašvaldības bērnodārza celtniecība ar baseinu – būvēsim dārziņu 8 grupām, 160 bērniem. Ar katru gadu pieaug arī skolēnu skaits. Ja 2009.gadā Ikšķiles vidusskolā mācījās 600 skolēni, tad tagad jau 780. Vēl pēc diviem gadiem šis skaits būs 900, tādēļ divu gadu laikā jāizveido jauns skolas korpuss, lai jau tuvākajā nākotnē zinības skolā varētu apgūt 1000 izglītojamie. Novadā ir arī Tinūžu pamatskola, kurā vienmēr bijis pilns komplekts skolēnu.

Būtībā esat galvaspilsētas guļamrajons...

-Tieši tādēļ pašvaldības uzdevums ir, lai cilvēkiem, kuri maksā lielos nodokļus, atbraucot mājās, būtu iespēja pavadīt brīvo laiku un saņemt dažādus pakalpojumus. Pašvaldība pie tā strādā, kaut gan viegli nav. Mums trūkst sporta halles. Sporta zāles Tinūžu pamatskolā un Ikšķiles vidusskolā ir noslogotas līdz pusnaktij. Novadam izveidojusies laba sadarbība ar biedrībām, piemēram, ar novadnieka Igora Miglīnieka sporta skolu. Esam nodefinējuši arī prioritāros sporta veidus – tie ir basketbols, futbols un teniss.

Sadarbojaties arī ar citām pašvaldībām?

-Ar Ogres novada pašvaldību kopīgi izveidojām atpūtas, sporta un tūrisma kompleksu "Ogres Zilie kalni" 435ha platībā. Tas ir publiski pieejams pašvaldību apsaimniekots dabas parks ar striktiem aizsardzības noteikumiem. Gada sākumā parkā pabeidzām neizgaismotas distanču slēpošanas trases izbūvi aptuveni 10km garumā, kas savieno Ogres un Ikšķiles pilsētas. Izbūvējam starta laukumu ar atsevišķu iebraukšanas vietu un autostāvvietu. Ir arī velotrases, pieejamas zirgu izjādes, izbūvēts ļoti augsts skatu tornis, skatu platforma. Tapusi arī labiekārtota peldvieta, atpūtas vietas ar grilēšanas iespējām.

Kas šajā laikā paveikts?

-Pilsēta ir pārvērtusies, man prieks, kad atbrauc ciemiņi un saka – esat mainījušies uz labo pusi. Novadā nomainītas visas siltumtrases, rekonstruētas katlumājas, līdz šim nav bijusi neviena avārija. Esam sakārtojuši vairākas ēkas, uzbūvējam stadionu pie skolas, jauniešiem ir labs skeitparks, izbūvējam mazu laivu piestātņi ar pludmalīti un atpūtas vietu. Lai novads labi strādātu, jābūt arī ļoti labai policijai. Kūla, atkritumi, privāto īpašumu apsaimniekošana – tas ir pašvaldības policijas darba lauciņš.

Kādas ir lielākās problēmas?

-Tāpat kā visur citur - pašvaldības ceļi, to stāvoklis, ceļu fonda lielums... Taču mums ir ļoti spēcīga kapitālsabiedrība "Ikšķiles māja", kuras 100% kapitāldaļas pieder Ikšķiles pašvaldībai. Savā ziņā esam unikāli, jo paši veicam derīgo izrakteņu izstrādi, paši sagatavojam materiālu un atjaunojam ceļu segumu. Vidēji gadā ar grants segumu atjaunojam līdz 10km pašvaldības ceļu un pilsētas ielu. Tiesa gan, tas nebūtu iespējams bez bagātīgā tehnikas parka, kāds ir uzņēmuma rīcībā.

Minējāt, ka Jūsu dzimtas saknes nāk no Latgales?

-Tā ir. Viļākā atdusas mani senči no mātes puses – gan vecāmeite, gan vecaistēvs. Pie labas veselības vēl joprojām ir kruststēvs un tante. Vismaz reizi gadā šo pusi apciemoju vēl joprojām.

Visbeidzot, kāds ir Jūsu atalgojums?

-2560 eiro pirms nodokļu nomaksas.

Ciemojamies

Svētā Meinarda sala. Viens no Ikšķiles novada svarīgākajiem apskates objektiem un simboliem ir Svētā Meinarda sala, uz kuras saglabājušās Latvijā pirmās mūra baznīcas drupas, kas ir tiešas liecinieces Ikšķiles dibināšanai 1185.gadā. Novada atrašanās ģeogrāfiski stratēģiskā vietā – vairāku nozīmīgu ceļu krustpunktā - noteica tagadējā novada, kā arī visas Latvijas vēsturisko attīstību. Ikšķiles novads izveidots 2004.gadā, un pamatu novada izveidei radīja 1997.gadā notikusī Ikšķiles pilsētas apvienošana ar Tinūžu pagastu, izveidojot Ikšķiles pilsētu ar lauku teritoriju. Novada teritorijas kopējā platība ir 130km², iedzīvotāju skaits uz 2014.gada janvāri – 9 223. Attālums no Latvijas galvaspilsētas Rīgas – 28km. Novads robežojas ar Ogres, Salaspils un Ropažu novadu, savukārt Daugava Ikšķiles novadu šķir no Ķekavas un Ķeguma novada. Ikšķiles novada vīzija – novadā dzīvo stipra kopiena, kas savu labklājību vairo, aktīvi nodarbojoties ar videi draudzīgu ražošanu un lauksaimniecību. Novadā nozīmīgākie dabas resursi ir lauksaimniecības un meža teritorijas. Meža zemju platība aizņem 44,7% no novada kopējās platības, savukārt lauksaimniecībā izmantojamās zemes – 36,6%. Novada teritorija ir salīdzinoši bagāta ar minerāliem resursiem, te attīstīta kokapstrādes nozare un iegūstošā rūpniecība – derīgo izrakteņu izstrāde. Tāpat tiek attīstīta lauksaimniecības produkcijas pārstrāde, sakņkopība, amatniecība un lauku tūrisms.

Veselība

Jauns centrs – jaunas iespējas

Viens no novada lepnumiem ir pagājušā gada novembrī atvērtais veselības veicināšanas centrs, kas būvniecības nozares profesionālo organizāciju skatē "Gada labākā būve Latvijā 2014" saņēma Atzinību nominācijā "Rekonstrukcija".

Projekta realizācijas mērķis bija iegūt plašas un modernas aprīkotas telpas, nodrošinot pašvaldības iedzīvotājiem kvalitatīvu sociālo un veselības pakalpojumu sniegšanu. Iestādes vadītājs Juris Saratovs stāsta, ka jaunajā ēkā tagad mājvietu raduši divi dienesti – sociālais dienests un veselības veicināšanas centrs, kas agrāk bija kā dienas centrs. Sociālais dienests pieņem visus apmeklētājus, kas ir viņu klienti, un sniedz likumā noteikto atbalstu, savukārt veselības veicināšanas centrs nodarbojas ar veselīga dzīvesveida popularizēšanu, dažādu pasākumu un nodarbinātību organizēšanu, kas ietver gan vingrošanas grupas senioriem un jauktām grupām, kā arī dažāda veida galda spēles, māmiņu grupu.

Šīs ēkas viens no lielākajiem plusiem ir tas, ka te viss paredzēts cilvēkiem ar funkcionālajiem traucējumiem – ikviens no viņiem var brīvi iekļūt, tikties ar speciālistiem, apmeklēt pasākumus vai higiēnas centru. Turklāt būtiski, ka veselības un sociālo lietu pārvaldes ēka nav vien skaists nams, kas priecē acis. Te diendienā pulcējas dažādu paaudžu ikšķīlieši.

J.Saratovs stāsta, ka Ikšķilē aktīvi darbojas pensionāru biedrība "Saulgrieži" un arī invalīdu biedrība. Viņi organizē savus cilvēkus un nodarbojas gan ar angļu valodas apmācību senioriem, gan datorprasmju apgūšanu. Te notiek rokdarbnieču pulciņš un dažādu saviesīgu pasākumu svinēšana, uz vietas izveidotas četras senioru vingrošanas grupas, viena Tinūžu pagastā, uz mēģinājumiem nāk vīru vokālais ansamblis. Savukārt māmiņu klubs apvieno jaunās māmiņas ar bērniņiem un, konsultējoties ar māmiņām, centrs organizē dažādus lekciju ciklus un uzaicina speciālistus.

Viena no skaistākajām telpām jaunajā veselības centrā ir virtuve, kas kalpo gan kā mazā sapulču telpa darbiniekiem, gan cilvēku ar īpašām vajadzībām apmācībai. "Ir mums arī grupa, kurā apvienojušies 7-8 cilvēki ar īpašām vajadzībām. Šajā virtuvē viņus apmāca dažādām ikdienišķām lietām, kā, piemēram, uzvārit tēju un nomazgāt traukus. Tēpat blakus telpā viņiem notiek arī

Cilvēki zina un izmanto. Veselības centra vadītājs Juris Saratovs priecājas, ka ikšķīlieši labprāt izmanto plašo pakalpojumu klāstu, kas pieejams visiem.

vingrošana," skaidro iestādes vadītājs. Viņš stāsta, ka pašvaldība ļoti nāk pretī saviem iedzīvotājiem, kaut vai nodrošinot ar transportu uz Rīgu pie speciālistiem: "Ir izstrādāta kārtība, kam šis pakalpojums ir par velti, taču pārējie iedzīvotāji to var izmantot par maksu. Ikšķilē raksturīgi, ka mums ir ļoti maz GMI saņēmēju, nav daudz arī trūcīgo un maznodrošināto personu."

Jaunajā veselības centrā bez iespējām saturīgi pavadīt brīvo laiku pieejams arī plašs pakalpojumu klāsts: ir divi medicīniski sertificēti kabineti – fizioterapeita, kur notiek procedūras, un audiologopēda kabinets. Iedzīvotāji šeit var saņemt fizioterapeita konsultāciju par viszemākajām cenām apkārtne – viena konsultācija maksā tikai 10 eiro. Higiēnas centrā dušas pakalpojums, vejas mazgāšana un žāvēšana – katrs maksā tikai eiro. Sociālā dienesta klientiem higiēnas centra pakalpojumi ir par velti. Apdzīvots ir arī ēkas otrais stāvs, kurā notiek mākslas terapijas nodarbības, ir maza mini bibliotēka tiem, kuri gaida no nodarbībām savus bērnus vai mazbērnus. Šajās telpās domes sēdēs pulcējas arī Ikšķiles novada jaunieši, kuri labprāt izmanto iespēju paspēlēt galda spēles.

Ikšķiles novadā

Uzņēmējdarbība

Viņš zina, kā cept kūkas!

Šķiet, Ikšķiles novadā un tuvākajā apkārtnē nav neviena, kurš nebūtu kaut reizi nobaudījis un atzinis par labām esam Rūberta kūciņas. Ar ikšķilieti, uzņēmēju KASPARU KRŪMIŅU šajā novadā neviens nav jāiepazīstina, jo viņu zina visi.

SIA "Anek", ko ikšķilieši vairāk pazīst kā "Rūberta konditoreju", ir ģimenes uzņēmums, dibināts 1997. gadā, un tā īpašnieki ir vīrs un sieva – Kaspars un Līga Krūmiņi. Kaspars stāsta, ka ideja pelnīt ar kūku cepšanu radās 2000. gadā. "Pirms tam biju tirdzniecības vadītājs kādā uzņēmumā. Paliku bez darba, sieva gaidīja bērnīņu. Radās doma, ka vajadzētu biznesu ar nelielām investīcijām – tādu, kur ātri ieliec naudu un saņem to atpakaļ. Tā ienāca prātā ideja pamēģināt konditoreju," stāsta Kaspars.

Viņam bija saimniecības ēka, neremontēta garāža, 1000 latu starta kapitālam, liela apņēmība un nekādas pieredzes jomā, kurā grasījās uzsākt biznesu. Turklāt abi ar sievu bija nesaistīti ar šo sfēru – Kaspars dārznieks, kurš mācījies Bulduru dārzkopības tehnikumā, bet Līga – ekonomiste. Toreiz tā bija ļoti liela avantūra.

Sākuma kapitāls *izkusa* ļoti ātri. Par 400 latiem viņi nopirka lietotu konditorejas krāsni, bet atlikušo naudu ieguldīja telpu labiekārtošanā. Un 2000. gada augustā tapa pirmais lielais pasūtījums represēto pasākumam. Toreiz darbā bija pieņemts konditors, kurš, kā vēlāk izrādījās, tik apjomīgu darbu nekad iepriekš vēl nebija darījis, līdz ar to strādāt nācās arī pašiem. "Līdz 12 nakti ar sievu un pārējiem griezām gaļu, gatavojām pildījumus un maizītes. Apsolījām, ka pasūtījumu piegādāsim līdz 8 rītā, tāpēc bija jāpaspēj. Ja nemaldos, mūsu pirmā peļņa bija 76 lati," atminas uzņēmējs.

Pirmais gads bija ļoti grūts. Bija brīdis, kad Kaspars un sieva ar lielu vēderu devitājā grūtniecības mēnesi bez jebkādam iemaņam cepa pirāgus pasūtījumiem. "Par zagšanu un dzeršanu no darba nācās atlaist divas darbinieces, tāpēc cepām paši. Protams, vienkārsāk būtu piezvanīt klientam un paziņot, ka pasūtījuma nebūs, taču, ja vienreiz pircēju piemānīsi, otrreiz viņš vairs nezvanīs," ir pārliecināts uzņēmējs.

2002. gadā Kaspars atvēra kafejnīcu Rīgā, kuru pēc gada slēdza. Darbinieki uz darbu nāca maiņās, krāsni ieslēdza gada pirmajā datumā, bet izslēdza 31. decembrī. Dienā produkciju piegādāja veikalos Rīgā, Rīgas rajonā un Ogrē, vasarā arī Saulkrastos un Jūrmalā. "Nevaru teikt, ka neizturējām. Vienkārsi sapratu, ka

Labākā reklāma ir pircēji. Uzņēmējs teic, ka viņam ļoti gribētos, lai "Rūberts" pircējiem asociējas ar kvalitāti un labu mājas konditorejas garšu, tieši tādēļ Rūberta kūkām izmanto pēc iespējas dabīgas izejvielas.

naudu var nopelnīt arī savādāk, nevis izdzenot sevi un darbiniekus. Turklāt tajā laikā man pietrūka nekaunības prasīt pietiekami lielu cenu, atbilstošu produkcijas kvalitātei," atklāj uzņēmējs.

Tagad Ikšķilē SIA "Anek" ir gan kafejnīca pie stacijas, gan otra tirdzniecības vieta, kurā var nobaudīt arī salātus, zupas un pašu ceptus burgerus, kurus īpaši iecienījuši skolēni. Jautāts, kuras no kūkām pašam šķiet garšīgākās, uzņēmējs teic, ka tas ir itāļu deserts un vecā labā ievārijuma maizīte. Savukārt pircēji iecienījuši svaigā siera kūku ar avenēm, kūku "Magonīte" ar karamēļu pildījumu un daudzas citas. Jāteic, ka Rūberta konditorejā izvēlēties ir no kā, jo te var iegādāties aptuveni 20-30 veidu smalkmaizītes, 8 veidu kūkas un tortes, arī salātus un zupas.

Uzņēmējs atklāj – viņa zelta fonds un biznesa lielākā vērtība ir darbinieki. Pateicoties viņiem, ir iespēja apvienot kūku biznesu ar paralēlo augludārza biznesu Pūrē. "Man tur ir zelta fonds - darbinieki, ar kuriem kopā strādājam jau 15 gadus, un viņi pret šo darbu attiecas kā pret savu pašu. Arī kafejnīcās un cehā strādā meitenes, uz kurām varu pajauties. Biznesā tas ir ļoti svarīgi, tādēļ tā ir lieta, ko es patiešām novērtēju," atzīst Kaspars Krūmiņš.

Fotomirkļi

Dāvana ikšķiliešiem. Pirms pieciem gadiem Ikšķilē notika Koka skulptūru simpozījs, kura laikā vairāki tēlnieki no gobas un ozoliem, kuru diametrs sasniedza pat vienu metru, radīja savus darbus. Simpozija laikā tapušie darbi palika Ikšķilē kā skaists dāvinājums novada iedzīvotājiem. Viens no tiem (foto) savu mājvietu radis pretī Ikšķiles vidusskolai, un bērni to mīļi iesaukuši par *garkājtētiņu*.

Krēslu vietā - bumbas. Vienā no Ikšķiles Brīvās skolas saimēm skolēni stundu laikā sēž nevis, kā ierasts, uz krēsliem, bet gan uz bumbām. Šī ideja ienākusi prātā vienai no skolotājām un, kā liecina pieredze, tā sevi attaisnojuši. Izrādās, bumbas mācību procesam nebūt netraucē.

Izglītība

Skola, kurā laiku neskaita

Vēlaties savam bērnam individuālu pieeju skolā? Esat zaļi domājoša ģimene, kurai saistoša latviskā dzīvesziņa? Tad jūs gaida Ikšķiles Brīvā skola, kas piedāvā alternatīvu un interesantu apmācības veidu.

Ikšķiles Brīvā skola (Drustu tautskolas "99 Baltie zirgi" pirmā filiāle) jau piekto gadu piedāvā alternatīvu variantu valsts pamatizglītības standartu apgūšanai, izmantojot individuālās apmācības metodes. Skolas dibinātāja Kristīne Liberta stāsta, ka savulaik viss sākās ar pašu entuziasmu: "Ikšķiles īpatnība ir tā, ka tā atrodas tuvu Rīgai, tāpēc lielākā daļa šeit dzīvojošo strādā Rīgā un arī bērnus grib sūtīt smalkajās Rīgas skolās. Bet kāpēc bērnus vest uz skolu citur, ja skolu var atvērt pie mājām? Gribējām savādāku skatījumu uz izglītību kā modeli, mājīgāku skolu, sapratām, ka nevēlamies bērnus veidot par klasiskiem izpildītājiem... Tā divu mēnešu laikā bijušās Elkšņu pamatskolas ēkā tapa Ikšķiles Brīvā laika skola."

Viena no šīs skolas burvībām ir tā, ka ar praktiskiem darbiem ikdienā iesaistās ikviens bērns vecāks. "Esmu mamma trīs bērniem, es te visu organizēju un izdomāju, tēvi arī uzmeistaroka alternatīvu rotaļu laukumu, bet kāda cita mamma uzrakstīja projektu par ārzemju brīvprātīgajiem. Pateicoties viņai, jau otro gadu mums ir palīgi," teic K. Liberta. Ciemošanās reizē skolā sastapām Mariju un Rosē, kas ir brīvprātīgās meitenes no Spānijas. Viņas ir skolotāju asistentes, palīdz bērniem apgūt arī angļu un franču valodu. Bērni jau pieraduši pie Eiropas cilvēkiem un viņus uzņem ar prieku. Vienu brīdi skolā strādāja pavārs no Peru, mazo bērnu skolotāja no Venecuēlas, puisis no Austrijas, šogad - meitenes no Spānijas, bet nākamajam gadam jau pieteikušies vēl viens puisis un meitene.

Arī mācību darbs te tiek organizēts citādāk – nevis, kā ierasts, klasēs, bet dažāda vecuma saimēs. Turklāt mācības skolā notiek tā, lai tas būtu pakārtotas bērnam, viņa interesēm un spējam. Ja

skolēns tajā brīdī vēl nevar paveikt kaut ko konkrētu, tas nav jādara tā, kā visi dara. Bērns var solīti iepalikt, bet var būt arī divus soļus priekšā visiem. "Būtībā apgūstam valsts standartu, tikai savādākā veidā. Te neviens negaida, kamēr visi izrēķina vienu uzdevumu. Katrs iet savā tempā, un ieguvēji ir ātrākie bērni," stāsta skolas dibinātāja.

Mācības brīvajā skolā sākas pulksten 8.30 no rīta un notiek līdz pēcpusdienai – pulksten 15, pēc kā seko launags, interešu izglītības pulciņi, dārza darbi un citas nodarbes. Katrai skolas saimei ir savs pamatskolotājs, strādā arī pieaicinātie pedagogi – aušanas, matemātikas, divas folkloras skolotājas. Salīdzinoši pirmajā gadā bija 14 bērni un 11 skolotāji, šobrīd 55 skolēni un 20 pedagogi.

Pedagogi mācību vidi raksturo kā brīvu – visu, ko var darīt praktiski, te arī dara. Bioloģiju, dabaszinību bērni mācās ārā, sporta nodarbības notiek tikai laukā. Pie skolas iekopts permakultūras dārzs, kurā skolēni katrs savā lauciņā audzē puķes, dārzeņus un daudz ko citu. Vēl viena Brīvās skolas atšķirība no jau ierastajām vispārīgglītojošajām mācību iestādēm ir tā, ka šeit ir eko virtuve un pavārs gatavo tikai veģetāros ēdienus, jo ētiski morālu apsvērumu dēļ tautskolā bērniem skolas kopgaldā nepiedāvā gaļu. Skolas dibinātāja skaidro: "Nav runa par aizliegumiem vai piespiešanu - bez īpašas teoretizēšanas mēs nepiedāvājam produktus, kas iegūti nokaujot. Mājās bērni var ēst gaļu un daudz ko citu." Gaļas vietā bērniem galdā ceļ dārzeņus, zupas, sautējumus, putas, sacepumus, biežzupas, saldus, kuros ievārijumu vietā izmanto saldētas ogas, ēdienkartē iekļauj arī grūbas, miežus, rudzus, kājus utt. Šobrīd uzsākta pie skolas esošā dārza sertifikācija kā bioloģiskajiem zemniekiem, un jau pavisam drīz Ikšķiles Brīvā skola būs pirmie bioloģiskie sabiedriskie ēdinātāji Latvijā.

Ikšķiles Brīvā skola patiesībā ir biedrība, kas nepelna, tādēļ līdzekļus pārsvarā piesaista, rakstot projektus. "Tos rakstām ļoti

Kļūst arvien pieprasītāka. Piecu gadu laikā augusi gan pati skola, gan skolēnu skaits. Šobrīd Brīvajā skolā mācās 55 skolēni vecumā no 2,5 līdz 11 gadiem, nākamgad mācības uzsāks vēl desmit, kaut gan, kā stāsta Kristīne Liberta, gribētāju bija daudz vairāk. Pavisam nesen skola ieguvusi balvu "Cilvēka izaugsmei", kas tiek pasniegta, godinot Latvijas cilvēkus un organizācijas, kuras dāsni ieguldījušas resursus un idejas iedzīvotāju izaugsmei, veselībai un labklājībā.

daudz un par iegūto naudu daudz arī izdarām. Turklāt neesam tendēti uz smalkām mēbelēm un citiem smukumiem. Nekad nepērkam to, ko var sarunāt un dabūt no kāda cita, kuram kaut kas palicis lieks un nevajadzīgs. Skolai ir trīs finansējuma avoti – valsts finansējums, pašvaldības finansējums saimnieciskajam atbalstam un vecāku līdzmaksājums (85 eiro mēnesī), kas lielākoties aiziet pedagogu darba apmaksai," stāsta K. Liberta. Viņa priecājas, ka aizvien vairāk vecāku izvēlas bērnus izglītēt tieši Brīvajā skolā, kuras popularitāte ar katru gadu arvien pieaug. Galvenais nosacījums uzņemšanai alternatīvajā skolā ir paša bērna gribēšana mācīties un zināšana, ko grib mācīties. Izejot no bērna interesēm, tiek apgūtas visas pārējās zinības.

Ikšķiles novadā ciemojās S. Karavoičika, A. Kirsanova foto

Balvu novada domē

14. maija sēdes lēmumi

Atdala nekustamo īpašumu

Atļāva atdalīt no Kubulu pagasta nekustamā īpašuma "Liepas" 9,5 ha kopplatībā zemes vienību 7 ha platībā. Jaunizveidotajam īpašumam piešķīra nosaukumu "Piegriezums". Tāpat atļāva atdalīt no Krišjāņu pagasta nekustamā īpašuma "Kļavusala" 74,80 ha kopplatībā zemes vienību 13,9 ha platībā. Atdalīto zemes vienību pievienos nekustamajam īpašumam "Ošusala". Atļāva atdalīt no Bērzpils pagasta nekustamā īpašuma "Kastaņu mājas" 23,0630 ha kopplatībā zemes vienību 1,7 ha platībā. Atdalītās zemes vienībai piešķīra nosaukumu "Kastanis". No nekustamā īpašuma "Zemītes" 18,37 ha kopplatībā atļāva atdalīt zemes vienību 3 ha platībā. Zemes vienību pievienoja nekustamajam īpašumam "Bērziņi 1".

Nodod atsavināšanā īpašumus

Nodeva atsavināšanai nekustamo īpašumu Liepu ielā, Balvos; nekustamo īpašumu – divstāvu dzīvokli Pārupes ielā 10, Tilzā, Tilžas pagastā, īrniekam Jevgenijam Grigorjevam; nekustamo īpašumu – divstāvu dzīvokli, "Skolotāju māja" Viksnā, īrniecei Lidijai Dumpei.

Nekustamā īpašuma lietošanas mērķa maiņa

Noteica zemes vienībai Tilžas pagastā kopplatībā 4,7 ha lietošanas mērķi – "dabas pamatnes, parki, zaļās zonas un citas rekreācijas nozīmes objektu teritorijas, ja tajās atļautā saimnieciskā darbība nav pieskaitāma pie kāda cita klasifikācijā norādīta lietošanas mērķa". Tāpat noteica zemes vienībai "Purvamalas" Viksnas pagastā, kopplatībā 7,3 ha lietošanas mērķi – "zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir mežsaimniecība". Zemes vienībai "Asari" Lazdulejas pagastā kopplatībā 9,3 ha noteica lietošanas mērķi – "zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir mežsaimniecība".

Ņems ilgtermiņa aizdevumu

Nolēma lūgt Pašvaldības aizņēmuma un galvojuma kontroles un pārraudzības padomi ņemt ilgtermiņa aizņēmumu EUR 58 709,20 uz 7 gadiem "Riteņtraktora iegādei Balvu novada pašvaldības vajadzībām". Tāpat atļāva pašvaldībai ņemt ilgtermiņa aizdevumu EUR 205 299,20 uz 10 gadiem finansētā projekta "Publisko teritoriju apgaismojuma infrastruktūras uzlabošana Balvu novadā II kārtā" realizēšanai.

Nosaka maksu

Noteica maksu par baseina apmeklējumu – EUR 2 (ar PVN) vienai personai Balvu Sporta skolas Peldbaseina organizētās akcijas "SEZONAS NOSLĒGUMS" laikā no 26.maija līdz 7.jūnijam. Tāpat noteica vecāku dalības maksu (līdzmaksājumu) Balvu novada pašvaldības izglītības iestāžu organizētajās vasaras nometnēs 2015.gadā. Nometnes izmaksas vienai personai – "Raibās dienas" 30 eiro, "Indiāņu vasara" 25 eiro, "Kopā jautrāk" 20 eiro, "Ar futbolu vasarā" 20 eiro un "Bumba vārtos - 2" 20 eiro.

Piešķir valsts dotāciju

Apstiprināja piešķirto valsts dotāciju EUR 928 Balvu Sporta skolas sporta inventāra iegādei.

Dzēš parādu

Nolēma dzēst Balvu novada pašvaldības parādu EUR 803,24 aģentūrai "SAN-TEX" par pašvaldības dzīvokļa Pilsoņu ielā 23, Balvos, mirušā īrnieka neizpildīto saistību par komunālo pakalpojumu izmantošanu.

Apstiprina nobraukuma normu

Apstiprināja maksimālo mēneša nobraukuma normu Balvu novada pašvaldības administrācijas dienesta transportlīdzeklim "Toyota Verso" 2015.gadā 6000 km.

Finansēs mācību līdzekļu iegādi

Apstiprināja piešķirto valsts budžeta finansējumu mācību līdzekļu un mācību literatūras izdošanai un iegādei sadalījumā Balvu novada pašvaldības pirmsskolas un vispārējās izglītības iestādēm 2015.gadā: Balvu Valsts ģimnāzijai - 5750 eiro, Balvu Profesionālajai un vispārīgglītojošajai vidusskolai - 3643 eiro, Balvu pamatskolai - 9089 eiro, Bērzpils vidusskolai - 2239 eiro, Tilžas vidusskolai - 2543 eiro, Briežuciema pamatskolai - 816 eiro, Stacijas pamatskolai - 2505 eiro, Balvu pirmsskolas izglītības iestādei "Sienāzītis" - 968 eiro, Balvu pirmsskolas izglītības iestādei "Pīlādītis" - 1499 eiro, Bērzkalnes pirmsskolas izglītības iestādei - 209 eiro, Kubulu pirmsskolas izglītības iestādei "Ieviņa" - 474 eiro un Tilžas pirmsskolas izglītības iestādei - 266 eiro.

Laukos

Vienam miza par cietu, citam – par mīkstu

Bērzpils pagastā jau desmito gadu ar tomātu audzēšanu nodarbojas Raciborsku ģimene. Jautāti, kā veicas, saimnieki atzīst, lai cik tas divaini nebūtu, tomēr viņi plāno samazināt sava darba apjomu.

IVETA un OSKARS RACIBORSKI precējušies jau 20 gadus. Šajā laikā pieredzēti ļoti daudz, uzcelta māja, izveidota un paplašināta saimniecība, bioloģiska tomātu audzētava, sāks nodarboties ar siera siešanu un vīna raudzēšanu. Ģimēnē ir trīs bērni - Dāvis, Elina un Līva. Saimniece uzsvēr: "Bez bērnu čaklajām rokām nebūtu sasniegts nekas no iepriekšminētā. Viņi ir ļoti liels atspaidis saimniecības uzturēšanā."

Saimniecībā tur govīs, kas arī bija pirmais, ar ko sāka nodarboties Raciborsku ģimene. "Kad apprecējāmies, sākām strādāt kopā ar Oskara vecākiem, bet laika gaitā gribējām kaut ko savu, tāpēc izveidojām saimniecību," atceras Iveta. Pirms desmit gadiem kopā ar ģimeni Iveta devās apciemot senu draudzeni no Baltinavas, kura nodarbojās ar tomātu audzēšanu. Jaunie saimnieki nolēma, - kāpēc gan arī viņiem nepamēģināt?! Sākumā, protams, tomātus audzēja pašpatēriņam vienā nelielā siltumnīcā pie mājas. Laikam ejot, saimniecība paplašinājās, nu jau pie mājas uzslītas četras lielas siltumnīcas. Šo 10 gadu laikā ir izveidojies klientu loks gan vietējā mērogā, gan ārpus pagasta. Tomēr Iveta atzīst, ka grūti nodarboties ar tomātu audzēšanu: "Brīvā laika ģimēnē nav, viss notiek skrējienā, no rīta mums ar vīru darbs, bērniem – skola. Sākam saprast, ka saimniecība jāsamazina." Šajā sezonā ģimene apstrādājusi divas siltumnīcas, katrā iestādot 250 stādus. Sortimentis ir ļoti plašs, proti, 9 dažādas tomātu šķirnes, lai apmierinātu katra klienta vēlmes. Iveta smejas: "Jācenšas izdabāt katram, vienam – miza par cietu, citam – par mīkstu, tāpēc izvēle tik liela." Aptuveni 8 gadus viņi pārdod arī tomātu stādus, tāpēc izveidojies jau savs klientu loks, kuri gadu no gada apciemo saimniecību. Šogad saimniecībā plānots nojaukt vienu no siltumnīcām. Jautāta, kāpēc pieņemts šāds lēmums, saimniece atklāj: "Dāvis jau pagājušajā gadā beidza 12. klasi, septembrī aizgāja mācīties uz Rēzekni. Elīna, sākoties jaunajam mācību gadam, arī dosies prom no mājām. Paliksim tikai mēs ar vīru un Līvu, kura septembrī sāks mācīties 1.klasē. Bez bērnu klātbūtnes saimniecību uzturēt ir grūti." Jau otro gadu Iveta strādā Rugāju vidusskolā par saimniecības vadītāju, tāpēc fiziski, kā pati atzīst, ir grūti apvienot darbu.

Svētdienas ģimēnē ir brīvdienas, protams, ja nav ražas novākšanas laiks. "Šajās dienās cenšamies nestrādāt, pavadām laiku kopā ģimēnē vai ar draugiem. Protams, gotiņa jau ir jāizslauc, viņai svētku nav. Šodien, Vasarsvētkos, darbus tomēr esam atlikuši malā un kopā izbaudām brīnišķīgo dienu,"

Izglītība

Godina četrdesmit trīs skolēnus

Vakar Balvu Kultūras un atpūtas centrā godināja novada talantīgākos un centīgākos skolēnus, kuri guvuši nozīmīgus panākumus gan valsts mēroga mācību priekšmetu olimpiādēs, gan mūzikas un mākslas konkursos, gan sporta sacensībās.

Balvu novada domes priekšsēdētājs Andris Kazinovskis sveica 8 skolēnus un 8 pedagogus par uzvarām valsts mēroga mācību priekšmetu olimpiādēs. Tāpat Pateicības saņēma 35 skolēni un 20 skolotāji par panākumiem sportā, mūzikā un mākslā valsts mērogā, kā arī tie, kuri godalgotas vietas neieguva. "Ceļš uz uzvaru nekad nav viegls, tas tiek bruģēts ar pacietību, neatlaidību un milzīgu darbu. Paldies, jums, dārgie skolēni, skolotāji un vecāki par to darbu, ko veltāt sevis izglītošanai," teica pašvaldības speciāliste Ilona Naļivaiko piebilstot, ka šis mācību gads ir dzīvots dziesmu un deju svētku zīmē, tostarp visa mācību gada garumā kolektīvi piedalījušies atlases skatēs un konkursos. "Patiess prieks un lepnums par visiem tiem kolektīviem, kuri Balvu novadu pārstāvējuši dažādās skatēs," piebilda I.Naļivaiko. Balvu pamatskolas 6.klases skolniece Anete Vigule, kura saņēma pašvaldības Atzinību par panākumiem mājturības un tehnoloģiju olimpiādē, atzina, ka sagatavoties olimpiādei

Foto - D.Voite

Jauno ražu gaidot. Iveta izbauda krāšņos ābelziedus, kas greznojas netālu no mājas.

atklāja Iveta. Raciborsku mājās rosība notiek, tāpat vienmēr tiek gaidīti draugi un radnieki. Iespējams, tāpēc arī tapis mājas nosaukums "Ceļvidi". Visapkārt mājai ir ceļi, tāpēc neviens garām nepabrauc, arī tomātu tirdzniecībai tas izdevīgi," joko I. Raciborska. Atskatoties atpakaļ, Iveta redz daudzās kļūdas, kuras tagad nepieļautu. Tāpat bijuši smieklīgi starpgadījumi, piemēram, ir gadījies nepareizi atsiet tomātus, kā rezultātā tie alūzuši. Tāpat nācies konstatēt, ka augu lapas ir apdegušas.

Visu šo gadu laikā ģimenei nav bijis neviens algots darbinieks, viss izdarīts pašu spēkiem. "Visi dara visu. Dāvis laista, Elina ravē, es sēju, Oskars kurina," secina Iveta. Ģimenei pienākumu ir daudz, bet tos izdodas labi sadalīt. Viens no minusiem – strādāt siltumnīcā var tikai agri no rīta un vēl vakarā, jo dienas saule ir kaitīga - nav ieteicams siltumnīcā uzturēties. To ģimene arī nedara, ja visi darbi izdarīti. Apgrūtinošas ir nakts celšanās - ja ārā auksti, siltumnīca jākurina ik pēc divām stundām. Tomēr Iveta atzīst: "Tas viss ir nieks, salīdzinot ar gandarījuma sajūtu, ieraugot pirmo tomātu ziedu."

Lai arī darbu ir daudz, viņa spēj papildus nodarboties ar siera siešanu un vīna gatavošanu. "Gatavot sieru ir interesanti. Daudz iespēju - var pagatavot gan saļos, gan saldus sierus. Vīnu gatavoju no visām iespējamajām ogām – āboliem, rabarberiem, vīnogām. Visieciņākais, šķiet, ir rabarberu," atklāj Iveta. Tāpat viņa uzskata, kādam ir jādzīvo arī laukos, jo nevar visi uz pilsētu aizbraukt: "Esmu lepna par Bērzpili un Balvu novadu. Esmu lepna par visu, ko ar ģimeni esam sasnieguši."

Foto - A.Krisanovs

Laureāti. Anete Vigule ar skolotāju Āriju Mičuli, kura skolniece gatavoja olimpiādei.

nebija grūti, jo jau bērnudarzā aizrāvusies ar mājturību. "Olimpiādes laikā izšuvu jostu vasaras noskaņās," pastāstīja skolniece.

Lappusi sagatavoja D.Voite

Jaunākie žurnālu numuri

Veselība

⇒ Daudzos pa putekļaino dzīvi ar smaidu. Ilvas Liepiņas-Milzarājas ikdienas dzīve ir fiziski aktīva. Viņai sevi jāpiespiež, lai neietu uz sporta zāli. Arī ikdienā viņa domā par labsajūtu - daudz smaida, veselīgi ēd un biroja krēslu darbavietā aizvieto ar lielo bumbu.

⇒ Slimību cēlonis - stress. Stress var būt daudzu veselības problēmu cēlonis, sākot no koncentrēšanās spēju zuduma un beidzot ar sirds un asinsvadu slimībām. Vai iespējams sevi no tā pasargāt? Kad ar stresu cīnīties, bet kad pagriezties un doties prom, lai tas nekļūtu postošs?

⇒ 10 būtiski pieturas punkti alerģijas laikmetā. Dažādu alerģiju izplatība pasaulē ar katru gadu pieaug. Kāda ir alerģijas patiesā daba, vai iespējams to atmastot?

⇒ Hormonālā kontracepcija. Ar ko tu riskē? Lai izvairītos no nevēlamas grūtniecības, daudzas no mums izvēlas hormonālo kontracepciju. Bet vai zini, kādas sekas ilgstoša lietošana atstāj uz organismu un kādi ir lielākie riski veselībai?

⇒ Klupšanas akmeņi tievējot. Tu dzīvo un ēd veselīgi, tomēr pēdējie nīstie 3 kg stāv uz vietas? Uzzini, kādi ir populārākie klupšanas akmeņi, kas liedz sasniegt ideālo svaru!

⇒ Stingrs ķermenis un tvirta āda. Tas ir iespējams! Ar kādu procedūru palīdzību iespējams siluetu padarīt pievilcīgāku un atjaunot ādas tvirtumu?

⇒ Eksāmenu drudzis. Palīdzi bērnam to pārvarēt! Eksāmenu mēnesis ir laiks, kad stress sasniedz augstu līmeni bērniem, kam jākārt šis pārbaudījums. Tev kā mammai jāpalīdz atvasei - nevis strotēt, skubināt un bikstīt, bet uzklaustīt, saprast un atbalstīt.

Ilustrētā Pasaules Vēsture

⇒ Gatavs iekarot pasauli. 327. gadā pr. Kr. Maķedonijas Aleksandrs ir pakļāvis milzīgo Persijas impēriju, taču viņš nav apturams. Valdnieks ar savu karaspēku ir gatavs doties kaut līdz pasaules malai. Viņa sapnis ir iekarot Indiju, un karavīri ar kaujām nosōjo 18 000 kilometru.

⇒ Slaktiņš paradīzē. 1952. gadā Kenijas pamatiedzīvotāji sāk sacelšanos pret britu koloniālo varu, kas vēsturē nereti saukta arī par Mau Mau sacelšanos. Britu atbilde dumpiniekiem ir nežēlīga...

⇒ Humors un vēsture. Kādam 19. gadsimta profesoram nepavisam nav veicies, zīmējot Aizkraukles seno iedzīvotāju tērpus. Vīri greznojas ar sieviešu rotām, villaine pārtapusi par svārkkiem, bet bērnam kā josta aplikts - kaklariņķis.

⇒ Melnā zelta varā. 19. gadsimta beigās Džons D. Rokfellers monopolizē ASV naftas industriju un pārvalda to tik negodīgi, ka mazie uzņēmumi pulcina vīrus bruņotai cīņai.

⇒ Neparasts ceļojums. Pirms 200 gadiem divas literātes no Jelgavas dodas piedzīvojumu pilnā braucienā uz Vāciju. Ceļā nemitīgi plīst neizturīgie koka rati, bet nakšņot nākas arī smirdīgās viesu mājās uz salmiem.

⇒ Jakobiņu asiņainais terors. 1793. gadā jakobiņi masveidā slepkavo Franču revolūcijas pretiniekus. Parīzē ik dienas giljotīna nocērt ap 40 galvu, simtiem garīdznieku noslīcina Luāras upē.

⇒ Apsviedīgais podnieks. Kāds britu fabrikants jau pirms 200 gadiem zina, kā pārdot savu preci. Viņš rada savu logo un izmanto slēpto reklāmu, trauku cildināšanā piesaista slavenības un sastāda VIP klientu sarakstu.

⇒ Bistamā misija Vidusjūrā. 1941. gada 18. decembra naktī Itālijas elites vienības akvalangisti ar vadāmām torpēdām ielāvās Aleksandrijas ostā un izliek spridzekļus zem Lielbritānijas Karaliskās flotes karakuģiem. Vīrus sagūsta, bet uzdevums jau ir izpildīts.

Sestdiena

⇒ Dzīve sastāv no mazām laimitēm. Grupas "Prāta vētra" līderi Renārs Kaupers un Kaspars Roga pirms jaunā albuma iznākšanas stāsta par laimes formulu un cīņu pret stagnāciju.

⇒ Skriet ar prātu. Profesionāļu padomi, kā izbaudīt skriešanu un nesabojāt veselību.

⇒ Provoce domāšanu. Talantīgā režisore Laura Groza-Ķibere iestudējusi skandaložu lugu.

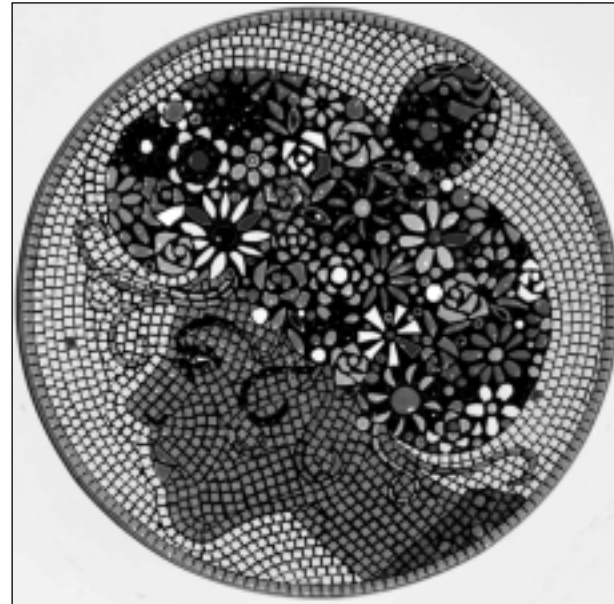
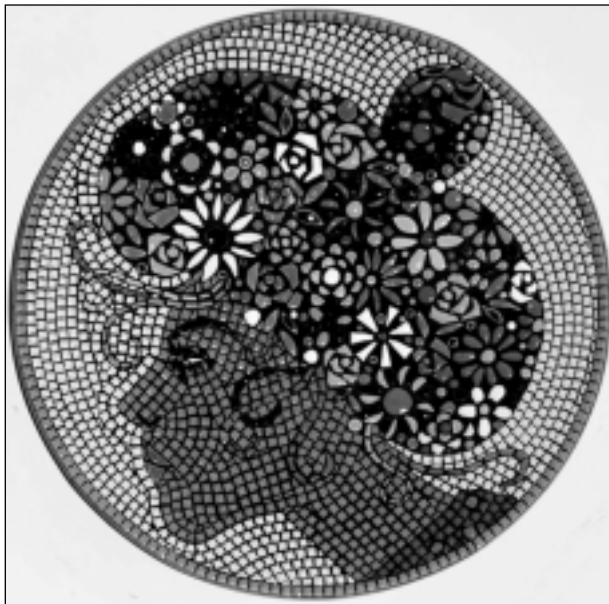
⇒ Razbainieku sala. Nokļūt Pitkērna salā ir sarežģīti, nekomfortabli, ne pārāk droši un ļoti, ļoti dārgi.

Vēriģā acs

Atrodot foto 10 atšķirības, Jums ir iespēja iegūt balvu. Atbildes gaidām līdz 15.jūnijam.

5. kārtā

Iepriekšējai kārtai iesūtītas 23 pareizas atbildes. Konkursa "Vēriģā acs" 4. kārtā veiksmē uzsmaidīja E.FJODOROVAI no Balviem. Pēc balvas griezties redakcijā.

Palauzi galvu

Piedāvājam pašlaik Eiropā populārāko galvas laušanas miklu, kuru atrisinot, iespējams jūs saņemsiet pārsteiguma balvu. Tukšajos laukumos ielieciet ciparus tā, lai katrā mazajā kvadrātā un visos kopā horizontālajās un vertikālajās rindās nebūtu divu vienādu ciparu. Atbildes gaidām līdz 15.jūnijam.

5. kārtā

7	6	8			5	3
		7			2	8
8		9	3			1
2	8	6	9		3	
	7		1	8	4	6
5		3		9		2
4	7	9		6		
6	3			4	5	7

Pareizas atbildes iesūtīja: A.Ančs, M.Andža, D.Svarinskis, A.Kravale, I.Dzergača, M.Pretice, L.Kivkucāne, S.Sirmā, V.Nagle, J.Voicišs, A.Zelčs, Z.Pulča, J.Pošeika, E.Fjodorova, E.Ķirsone, V.Gavrjušenkova, St.Lazdiņš (Balvi), J.Duļbina (Medņeva), V.Krēmere (Svilpova), B.Sopule, M.Bleive (Vikсна), V.Šadurska, E.Pērkone, L.B. (Rugāju novads), V.Ločmele, V.Kupčs (Lazdukalns), A.Jugane, A.Zeltiņa (Vectilža), V.Dragune (Kuprava), O.Ločmele (Baltinava), M.Keiša (Upite), D.Zelča (Krišjāņu pagasts), A.Slišāns, A.Mičule (Tilža), Z.Šulce (Liepāja).

4. kārtas uzvarētāja ir no VALENTĪNA KRĒMERĒ no Susāju pagasta Svilpovas. Pēc balvas griezties redakcijā.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu - Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski - vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Noslēpums. Iesūtīja Daidze Andersone no Balvu novada.

Būvmateriālu ievākšana. Iesūtīja Daidze Andersone no Balvu novada.

Par maija veiksmīgākās fotogrāfijas autori atzīta BEATRISĒ LOGINA no Šķilbēnu pagasta ar fotogrāfiju "Kamēr suņa nav mājās!", kas publicēta 12.maijā. Pēc balvas griezties redakcijā.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Īsumā

Attaisnotajos izdevumos iekļaus arī interešu izglītību bērniem

Saeima galīgajā lasījumā pieņēma grozījumus iedzīvotāju ienākuma nodokļa likumā nosakot, ka attaisnotajos izdevumos turpmāk iekļaus arī izdevumus par interešu izglītības programmu apgušanu bērniem.

Līdz ar to bērnu vecāki no nākamā gada 1.janvāra varēs atgūt iedzīvotāju ienākuma nodokļa daļu no summām, kas samaksātas, piemēram, par mūzikas, deju vai sporta nodarbībām.

Grozījumi arī paredz no nākamā gada ar ienākuma nodokli neaplikt personu dāvinājumus vai ziedojumus partijām vai partiju apvienībām. Šīs summas noteiks kā attaisnotos izdevumus, kas kopā nedrīkstēs pārsniegt 20 % no maksātāja apliekamā ienākuma lieluma.

Šādas izmaiņas likumā rosinātas, ņemot vērā Valsts prezidenta likumdošanas iniciatīvu politisko partiju sistēmas pilnveidošanai. Ar labvēlīgāku nodokļu mehānismu mazu summu ziedotājiem plānots veicināt saikni starp sabiedrību un politiskajām partijām, teikts likumprojekta anotācijā.

Tāpat likumu plānots papildināt ar regulējumu, lai novērstu iespēju darba tiesiskās attiecības aizstāt ar mikrouzņēmumu nodokļa maksāšanas režīmu, tādējādi izvairoties nodokļus maksāt vispārējā režīmā un samazinot par darbiniekiem budžetā maksājamo nodokļu apmēru.

Baltalkšņus drīkstēs cirst ūdenstilpju aizsargjoslās

Lai mazinātu ierobežojumus baltalkšņu audžu apsaimniekošanā ūdenstilpju aizsargjoslās, Saeimas Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas deputāti pirmajā lasījumā atbalstīja grozījumus Aizsargjoslu likumā.

Grozījumi paredz mazināt koku ciršanas ierobežojumus mežaudzēs, kurās dominējošā koku suga ir baltalksnis.

Likumprojekta autori norāda, ka, mazinot ierobežojumus, zemes īpašnieki varēs novākt brūkošās baltalkšņu audzes un veidot mērķtiecīgi apsaimniekotas mežaudzes. Baltalkšņi ūdenstilpju aizsargjoslās aizņem ap septiņiem tūkstošiem hektāru lielu platību, un to skaits pēdējos 30 gados ir strauji pieaudzis. Baltalksnis pēc 40 gadu vecuma sāk brukt, tādēļ upēs pasliktinās bioloģiskā kvalitāte un sāk veidoties aizdambējumi.

Patlaban likums noteic aizliegumu ūdenstilpju aizsargjoslās 50 metru platā joslā veikt kailcirtes, izņemot koku ciršanu ārkārtas situāciju seku likvidēšanai, kā arī paliņu pļavu atjaunošanai un apsaimniekošanai. Ja aizsargjosla ir šaurāka par 50 metriem, kailcirtē aizliegta visā aizsargjoslas platumā.

Grozījumus Aizsargjoslu likumā trīs lasījumos vēl jāskata Saeimai.

Zini un izmanto

Daudzbērnu ģimenei mazāks ceļa nodoklis

Turpmāk personai, kurai pašai vai kopā ar laulāto vai kuras laulātajam apgādībā ir trīs vai vairāk nepilngadīgi bērni, ceļa nodoklis par attiecīgo kalendāro gadu būs jāmaksā 50% apmērā. To paredz Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā galīgajam lasījumam atbalstītie grozījumi Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa likumā.

Patlaban noteikts, ka šādi ģimenei nodoklis ir 80% apmērā.

Nodokļa atlaidi persona saņems par vienu tās īpašumā, turējumā vai valdījumā esošu transportlīdzekli, ja tas reģistrēts kā vieglais pasažieru vai pašlietojuma transportlīdzeklis, kravas transporta kaste vai furgons, kurā ir vairāk nekā četras sēdvietas, autobuss ar pasažieru sēdvietu skaitu līdz 16 vietām, kā arī vieglais kravas vai speciālais dzīvojamais autobuss.

Savukārt transportlīdzekļa ekspluatā-

cijas nodoklis turpmāk nebūs jāmaksā personai, kuras apgādībā ir bērns ar invaliditāti, kas nav saistīta ar pārvietošanās traucējumiem. Patlaban no ceļa nodokļa nomaksas ir atbrīvota ģimene, ja tajā ir bērns ar invaliditāti, kuram ir kustību traucējumi. Izmaiņas likumā nepieciešamas, jo arī bērnam, kuram invaliditāte noteikta bez kustību traucējumiem, vienīgais pārvietošanās līdzeklis uz skolu vai pie ārsta bieži vien ir ģimenes automašīna, pauž likumprojekta autori. Atbrīvojums attieksies tikai uz vieglo transportlīdzekli.

Tāpat no ceļa nodokļa būs atbrīvotas arī personas ar III invaliditātes grupu, kurām īpašumā, valdījumā vai turējumā ir viens vieglais automobīlis, motocikls, tricikls vai kvadracikls. Lai saņemtu nodokļa atbrīvojumu, šim personām vairs nevajadzēs savu automašīnu īpaši pielāgot vai aprīkot ar automātisko pārnēsūmkārbu.

Grozījumi arī paredz, ka no nodokļa nomaksas uz laiku varēs atbrīvot personu, kuras automašīna bijusi

nozagta ārzemēs, un tas būs jāapliecina ar ārvalsts kompetentās iestādes izdotu dokumentu par transportlīdzekļa zādzības faktu.

Ar grozījumiem plānots mazināt administratīvo slogu autotransporta īpašniekiem ceļa nodokļa nomaksā. Paredzēts, ka, maksājot nodokli par vairākiem transportlīdzekļiem vienā maksājumā komercbankā, nodokļa maksātājs informāciju par maksājuma mērķi pats varēs sasaistīt ar konkrēto transportlīdzekļu reģistrācijas numuriem, par kuriem veic maksājumu.

Ar grozījumiem precīzāk noteikts transportlīdzekļa ekspluatācijas un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļu administrējošo institūciju – Valsts ieņēmumu dienesta un Ceļu satiksmes drošības direkcijas – kompetenci.

Plānots, ka izmaiņas Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa likumā stāsies spēkā nākamā gada 1.janvārī.

Ekskursija

Baltinavieši apciemo Stūra māju un Latvijas Televīziju

Baltinavas vidusskolas 9. un 10. klases skolēni kopā ar vēstures skolotāju 11. maijā devās uz Rīgu, lai apmeklētu Padomju Latvijas Valsts drošības komitejas ēku - Stūra māju, Latvijas Televīziju un Zaķusalas televīzijas torni.

“Visvairāk mūs iespaidoja čekas kambaros redzētais. Uzzinājām, kā darbojās padomju represīvā iestāde - čeka. Pārsteidza gides stāstītais par cilvēku bezspēcību pretoties padomju okupācijas

iejusties arī “Panorāmas” diktoru un laika ziņu stāstītāja lomās. Pēdējais ekskursijas apskates objekts bija Zaķusalas tornis - augstākais televīzijas tornis Eiropas Savienībā (368 metri). Skolēni saka lielu paldies skolai par šo iespēju apmeklēt Rīgu, jo ekskursijā redzētais un dzirdētais noderēs gan eksāmenos, mācību procesā, gan turpmākajā dzīvē.

Baltinavas vidusskolas skolotāja INTA LUDBORŽA

Veiksmes prognoze

26.maijs. Sakarīga otrdiena sakarīgiem cilvēkiem, kad darbosies teiciens: viena galva gudra – divas gudrākas. Šodien labāk pabeigt iesākto, pirms ķerties pie jaunā. Brīdinājums nesakarīgiem cilvēkiem, kuri vadīsies pēc principa: cūka dubļus atradis. Jūs ne tikai varat sakauties ar draugu vai policistu, bet arī pats saindēties ar alkoholu vai citu indīgu vielu, vai vēl sliktāk – applaucēties ar verdošu ūdeni vai dabūt citāda veida apdegumus.

27.maijs. Sen nav bijusi ‘čika’ diena? Kas tā tāda? Šodien to ir iespēja iepazīt gan no labās, gan no sliktās puses. Cilvēkiem ar labu intuīciju (jeb priekšnojautu) pēcpusdienā var izdoties nodibināt patīkamus vai izdevīgus kontaktus, nopirkt satriecošas korpītes vai makšķerēšanas piederumus. Bet, ja Tu nevari palielīties ar labu intuīciju, tad labāk neriskē spēļu zālē ar pēdējo piecīti – paliksi bez biksēm!

28.maijs. Patīkama ceturtdiena patīkamiem cilvēkiem, kad centies par visu pasmaidīt. Ej pa dzīvi paceltu galvu un nespriegsti par radušos problēmu. Risini to bez stresa un naida. Šodien labāk tēlot muļķa blondīni, nevis visgudro profesoru. *Blondīnei* noteikti atradīsies aizstāvji, palīgi un sponsori, bet *gudro profesoru* vienkārši ignorēs.

29.maijs. Nopietnā piektdiena nopietniem pilsoņiem, kad apzinīgi pabeigsim darba nedēļu, necenšoties izlocīties un izsprukt no savu pienākumu veikšanas. Gribu pabridināt, ka labāk neizlikties par slimu, neņemt slimības lapu un *neārstēties* ar laivu un makšķeri Balvu ezerā. Šāda *ārstēšanās* tiešām var beigties ar nelaimes gadījumu un slimnīcu. Gan no sekliem, gan dziļiem ūdeņiem šodien labāk turēties pa gabalu. Labāk tad sarīkot romantiskas vakariņas ar mīļoto bez bērniem un sievasmātes.

Pareže Ilga

* Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī www.vaduguns.lv, tālr. 29365609

	Nakts	Diena
T 27.05	Mākoņains +12	Apmācies, lietus +13
C 28.05	Apmācies +9	Apmācies +17
Pk 29.05	Nazmākoņains +11	Mākoņains, reļels lietus +15
S 30.05	Skaidrs +6	Apmācies, lietus +14

Pērk

Z.s "Strautiņi"
iepērk **mājlopus**.
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

SIA "Lauku Miesnieks"
iepērk mājlopus.
Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svāri.
Tālr. 20207132.

SIA RENEM
iepērk
jaunlopus, liellopus,
aitas, zirgus.
ELEKTRONISKIE SVARI.
Tālr. 65329997, 29485520,
26393921.

SIA "AIBI" pērk
liellopus, jaunlopus, aitas,
kazas, zirgus, cūkas.
Labas cenas! Samaksa tūlītēja.
Svāri. Tālr. 26142514, 20238990.

SIA "LATVIJAS GAĻA" **iepērk**
liellopus, jaunlopus, aitas,
zirgus. Samaksa tūlītēja.
Svāri. Tālr. 28761515.

Pērk visa veida mežus, zemi.
Tālr. 29764751.

SIA "Sendija" iepērk lapu, skujkoku
taru, malku, papīrmalku, cirsma.
Zarus šķeldošanai.
Tālr. 29495199, 29183884.

Pērk cirsma un mežu
ar zemi īpašumā,
iespējams avanss.
Tālr. 26346291.

Pērk cirsma.
Tālr. 26428936.

Pērk nezāģētu mežu.
Tālr. 26630249.

Pērk auto ātrumkārbas, motorus,
lietos alumīnija diskus,
katalizatorus.
Tālr. 25602554.

Pērk malku, 20-25 m³,
3 m vai klučos, Viļakā.
Tālr. 29445889.

Paziņojumi

VAS "Latvijas Pasts" pārdod izsoles kārtībā ar augšupejošu soli
03.07.2015. plkst. 10.30 Ziemeļu ielā 10, lidostā "Rīga", Mārupes
novadā, nekustamo īpašumu **Jaunā iela 21-2, Viksna,
Viksnas pagasts, Balvu novads**, kadastra Nr.3894 900 0011.
Nekustamā īpašuma nosacītā (sākotnējā) pārdošanas cena –
EUR 2 200.

Pieteikšanās izsolei darba dienās no 01.06.2015. līdz 01.07.2015. un
informācija par izsoli pie izsoles rīkotāja pa tālruniem 29420864,
29398567 vai e-pasts: info@pasts.lv

PAZIŅOJUMS

Viļakas novada pašvaldības nekustamā īpašuma "Lateast" kadastra
Nr.3860 001 0148 un "Jūra" kadastra Nr.3860 001 0125 rakstiskus
privatizācijas apliecinājumus **var iesniegt līdz 2015.gada 3.jūlijam plkst.**
17.00 Viļakas novada domē pašvaldības īpašuma privatizācijas un
atsavināšanas komisijā, 106.kab., Abrenes ielā 26, Viļakā, Viļakas novadā,
katru darbdienu no plkst 9.00 līdz 17.00.

Baltinavas novada pašvaldība izsludina pieteikšanos automašīnas GAZ 66 AC 30 184A izsolei.

Izsoles sākumcena EUR 570. Pieteikumu rakstiski iesniegt Baltinavas
novada domes kancelejā, Kārsavas ielā 16, Baltinavā, līdz 2015.gada
2.jūnijam. Sīkākas ziņas Baltinavas novada mājaslapā www.baltinava.lv
vai pa telefonu 29191320.

BALTINAVAS NOVADA DOME

Vai abonēji
Aduguni
jūnijam un
turpmākajiem
mēnešiem?!

**LATVIJAS ČEMPIONĀTS
ŪDENS MOTOCIKLIEM**
BALVOS 6. JŪNIJĀ
DZIRNAVU IELA 1

Treniņbraucieni no 11:00
STARTS no 12:00

PASĀKUMU RĪKO: BALVU SPORTA CENTRS
ATBALSTA: BALVU NOVADA PAŠVALDĪBA

Pasākuma organizatore sirsnīgu paldies
saka sponsoriem: Rugāju novada domei,
Staņislavam Karelīm, Vilnim Kapteinim, Dzintra
Sprudzānei, par raito muzicēšanu "Ginc un
Es". Lai visiem Dieva svētība!

Viļakas Valsts ģimnāzijas 12.klases un
audzinātājas pateicas Viļakas novada domei
un priekšsēdētājam S.Maksimovam par lielisku
iespēju - ceļojumu ar plostiem pa "Daugavas
lokiem".

**Pateicības
vārdi**

Ikvienam ir iespēja īsi un konkrēti
pateikt paldies kādam labvēlim,
sponsoram, atbalstītājam, palīgam. Dārgi
tas nemaksās - tikai 3 eiro par 25
vārdiem.
Jo šie ir "Pateicības vārdi".

Informē VID

Vienam no vecākiem ir tiesības saglabāt nodokļa atvieglojumu par skolēnu, kurš strādā vasaras brīvlaikā

Valsts ieņēmumu dienests (turpmāk – VID) atgādina,
ka, sākot ar šo gadu, vienam no vecākiem ir tiesības
saglabāt nodokļa atvieglojumu par bērnu, kurš ir ve-
cumā līdz 19 gadiem un mācās vispārējās, profes-
ionālās, augstākās vai speciālās izglītības iestādē, ja
tas strādā vasaras brīvlaikā.

Ņemot vērā, ka daudzi skolēni vasaras mēnešos (no 1.jūnija
līdz 31.augustam) strādā algotu darbu, VID informē par
nosacījumiem, kas jāievēro gan vecākiem, kuru bērni vasarā
strādā, gan pusaudžiem, kas devušies darba gaitās.

Vecākiem jāzina, ka bērna atrašanās vecāka apgādībā tiek
pārtraukta automātiski, tiklīdz skolēns uzsācis darba attiecības.
Savukārt pēc tam, kad skolēns pārtraucis strādāt, vecākiem
pašiem bērns jāatjauno apgādībā. Taču attiecībā uz bērnu
(izglītojamo līdz 19 gadu vecumam), kurš strādās tikai vasaras
brīvlaikā (no 1. jūnija līdz 31. augustam), vecākam nav algas
nodokļa grāmatiņā jāsvīturo ieraksts par bērnu kā apgādājamo
un atrašanās vecāka apgādībā netiek pārtraukta automātiski.

Vecākam saglabājas atvieglojums par apgādībā esošu
personu 165 eiro mēnesī, un bērnam vasaras brīvlaika darba
laikā tiek piemērots neapliekamais minimums 75 eiro mēnesī,
izņemot gadījumu, ja bērns strādā pie mikrouzņēmumu
nodokļa maksātāja.

Skolēni, kuri nolēmuši sākt darba gaitas, var saņemt algas
nodokļa grāmatiņu. To var izdarīt klātienē, vēršoties VID ar
iesniegumu algas nodokļa grāmatiņas reģistrēšanai, vai
elektroniski, izmantojot VID Elektroniskās deklarēšanas

sistēmu (EDS). Skolēniem, kuri strādās vasaras mēnešos un
maksās nodokļus vispārējā režīmā, algas nodokļa grāmatiņa
dod tiesības algai piemērot ar iedzīvotāju ienākuma nodokli
neapliekamo minimumu 75 eiro mēnesī.

Nodokļu nomaksas nosacījumi ir atkarīgi no tā, kāds
nodokļu maksāšanas režīms ir skolēna darba devējam:

- vispārējais nodokļu maksāšanas režīms;
- darba devējs ir mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs;
- darba devējs ir lauksaimnieks.

Vispārējā nodokļu maksāšanas režīma gadījumā,
skolēnam sākot strādāt:

darba devējs no algas maksā iedzīvotāju ienākuma nodokli
23 % un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas
34,09 %.

10,50 % darba ņēmēja sociālo iemaksu daļu darba devējs
ietur no skolēna algas, savukārt 23,59 % sociālo iemaksu daļu
darba devējs maksā no saviem līdzekļiem. Sociālās iemaksas
neveic, ja skolēns ir jaunāks par 15 gadiem;

skolēnam, kurš ir nodarbināts vasaras mēnešos, ir tiesības
algai piemērot ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekamo
minimumu 75 eiro apmērā, ja algas nodokļa grāmatiņa ir
iesniegta darba devējam.

**Ja skolēns (neatkarīgi no viņa vecuma) vasarā strādā
pie mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja:** no skolēna
ienākuma darba devējs - mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs
- neietur sociālās iemaksas un iedzīvotāju ienākuma nodokli,
bet tie veido daļu no mikrouzņēmumu nodokļa, ko darba

devējs maksā no sava saimnieciskās darbības apgrozījuma.

Piemēram, ja saņemamā atlīdzība ir 350 eiro, summa, ko
saņems skolēns, būs 350 eiro.

laika periodā, kamēr skolēns ir mikrouzņēmumu nodokļa
maksātāja darbinieks, viņš nevar atrasties vecāku apgādībā
un vecāku gūtajam ienākumam nevar tikt piemērots
atvieglojums par apgādībā esošu personu 165 eiro apmērā;
 tiklīdz skolēns uzsāks darba attiecības mikrouzņēmumā,
apgādība tiks automātiski pārtraukta.

**Ja skolēns vasarā saņem sezonas laukstrādnieku
ienākumu,** strādājot lauku darbos (augļkoku, ogulāju un
dārzu sējā vai stādīšanā, sējumu un stādījumu kopšanā,
ražas novākšanā, augļu, ogu un dārzu šķirošanā):

gūtajam sezonas laukstrādnieka ienākumam tiek
piemērota nodokļa likme 15 %, bet ne mazāka kā 0,70 eiro
katrā nodarbinātības dienā.

Piemēram, ja kopējā saņemamā atlīdzība par mēnesi ir 350
eiro un nevienā no dienām tā nav mazāka par 4,70 eiro,
ienākums, ko saņems skolēns pēc laukstrādnieku ienākuma
nodokļa nomaksas, būs 297,50 eiro.

vecāki saglabā tiesības piemērot atvieglojumu par
apgādībā esošu bērnu 165 eiro apmērā, ja bērns ir jaunāks
par 18 gadiem un saņem sezonas laukstrādnieku ienākumu,
kā arī, ja bērns ir vecumā no 18 līdz 19 gadiem, mācās
vispārējās, profesionālās, augstākās vai speciālās izglītības
iestādē un vasaras brīvlaikā (no 1. jūnija līdz 31. augustam)
saņem sezonas laukstrādnieku ienākumu.

